

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

L 115

Ediția
în limba română

Legislație

Anul 54

5 mai 2011

Cuprins

II Acte fără caracter legislativ

REGULAMENTE

- ★ **Regulamentul (UE) nr. 432/2011 al Comisiei din 4 mai 2011 de refuzare a autorizării anumitor mențiuni de sănătate înscrise pe produsele alimentare, altele decât cele care se referă la reducerea riscului de îmbolnăvire și la dezvoltarea și sănătatea copiilor ⁽¹⁾** 1

- ★ **Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 433/2011 al Comisiei din 4 mai 2011 de modificare a anexei I la Regulamentul (CE) nr. 669/2009 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește controalele oficiale consolidate efectuate asupra importurilor de anumite produse de hrană pentru animale și alimentare de origine neanimală ⁽¹⁾** 5

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 434/2011 al Comisiei din 4 mai 2011 de stabilire a valorilor forfetare de import pentru fixarea prețului de intrare pentru anumite fructe și legume 11

Preț: 3 EUR

(continuare în pagina următoare)

(¹) Text cu relevanță pentru SEE

RO

Actele ale căror titluri sunt tipărite cu caractere drepte sunt acte de gestionare curentă adoptate în cadrul politicii agricole și care au, în general, o perioadă de valabilitate limitată.

Titlurile celorlalte acte sunt tipărite cu caractere aldine și sunt precedate de un asterisc.

IV *Acte adoptate înainte de 1 decembrie 2009, în temeiul Tratatului CE, al Tratatului UE și al Tratatului Euratom*

- ★ **Decizia nr. 254/09/COL a Autorității AELS de Supraveghere din 10 iunie 2009 de modificare pentru a șaptezeci și una oară a normelor de procedură și de fond în domeniul ajutorului de stat prin introducerea unui nou capitol privind aplicarea legislației referitoare la ajutoarele de stat de către instanțele naționale** 13

II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) NR. 432/2011 AL COMISIEI

din 4 mai 2011

de refuzare a autorizării anumitor mențiuni de sănătate înscrise pe produsele alimentare, altele decât cele care se referă la reducerea riscului de îmbolnăvire și la dezvoltarea și sănătatea copiilor

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare ⁽¹⁾, în special articolul 18 alineatul (5),

întrucât:

- (1) În temeiul Regulamentului (CE) nr. 1924/2006, mențiunile de sănătate înscrise pe produsele alimentare sunt interzise, cu excepția cazului în care sunt autorizate de Comisie în conformitate cu regulamentul respectiv și incluse într-o listă a mențiunilor permise.
- (2) Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 prevede, de asemenea, că cererile de autorizare a mențiunilor de sănătate pot fi trimise de către operatorii economici din sectorul alimentar autorității naționale competente a unui stat membru. Autoritatea națională competentă înaintează cererile valabile Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA), denumită în continuare „autoritatea”.
- (3) După primirea unei cereri, autoritatea informează fără întârziere celelalte state membre și Comisia și emite un aviz cu privire la mențiunea de sănătate în cauză.
- (4) Comisia trebuie să ia o decizie cu privire la autorizarea mențiunilor de sănătate, ținând cont de avizul emis de autoritate.

- (5) Ca urmare a unei cereri din partea Gencor Pacific Inc, transmisă la data de 10 noiembrie 2009 în temeiul articolului 13 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, s-a solicitat autorității să emită un aviz cu privire la o mențiune de sănătate privind efectele extractului în etanol și apă de *Caralluma fimbriata* (Slimaluma®) asupra eforturilor de reducere a circumferinței abdominale (întrebarea nr. EFSA-Q-2010-00027) ⁽²⁾. Mențiunea de sănătate propusă de solicitant a fost formulată după cum urmează: „Slimaluma® ajută la reducerea circumferinței abdominale”.

- (6) La data de 12 mai 2010, respectiv la data de 18 mai 2010, Comisia și statele membre au primit avizul științific din partea autorității și, respectiv, amendamentul la acesta, care au concluzionat că, pe baza datelor furnizate, nu a fost stabilit un raport cauză-efect între consumul de Slimaluma® și efectul fiziologic benefic astfel cum a fost definit de autoritate, și anume reducerea circumferinței abdominale care duce la o diminuare a efectelor adverse asociate cu un exces de grăsime abdominală. În consecință, având în vedere că mențiunea de sănătate nu îndeplinește cerințele din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, aceasta nu ar trebui autorizată.

- (7) Ca urmare a unei cereri din partea Gencor Pacific Inc, transmisă la data de 10 noiembrie 2009 în temeiul articolului 13 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, s-a solicitat autorității să emită un aviz cu privire la o mențiune de sănătate privind efectele extractului în etanol și apă de *Caralluma fimbriata* (Slimaluma®) de a ajuta la reducerea grăsimii corporale (întrebarea nr. EFSA-Q-2010-00028) ⁽³⁾. Mențiunea de sănătate propusă de solicitant a fost formulată după cum urmează: „Slimaluma® ajută la reducerea grăsimii corporale”.

⁽¹⁾ JO L 404, 30.12.2006, p. 9.

⁽²⁾ The EFSA Journal 2010; 8 (5):1602.

⁽³⁾ The EFSA Journal 2010; 8 (5):1602.

- (8) La data de 12 mai 2010, Comisia și statele membre au primit avizul științific din partea autorității, care concluziona, pe baza datelor transmise, că nu este stabilit un raport cauză-efect între consumul de Slimaluma® și efectul menționat. În consecință, având în vedere că mențiunea de sănătate nu îndeplinește cerințele din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, aceasta nu ar trebui autorizată.
- (9) Ca urmare a unei cereri din partea Gencor Pacific Inc, transmisă la data de 10 noiembrie 2009 în temeiul articolului 13 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, s-a solicitat autorității să emită un aviz cu privire la o mențiune de sănătate privind efectele extractului în etanol și apă de *Caralluma fimbriata* (Slimaluma®) de a ajuta la reducerea greutateii corporale (întrebarea nr. EFSA-Q-2010-00029) ⁽¹⁾. Mențiunea de sănătate propusă de solicitant a fost formulată după cum urmează: „Slimaluma® ajută la reducerea greutateii corporale”.
- (10) La data de 12 mai 2010, Comisia și statele membre au primit avizul științific din partea autorității, care concluziona, pe baza datelor transmise, că nu este stabilit un raport cauză-efect între consumul de Slimaluma® și efectul menționat. În consecință, având în vedere că mențiunea de sănătate nu îndeplinește cerințele din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, aceasta nu ar trebui autorizată.
- (11) Ca urmare a unei cereri din partea Gencor Pacific Inc, transmisă la data de 10 noiembrie 2009 în temeiul articolului 13 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, s-a solicitat autorității să emită un aviz cu privire la o mențiune de sănătate privind efectele extractului în etanol și apă de *Caralluma fimbriata* (Slimaluma®) asupra reducerii aportului energetic (întrebarea nr. EFSA-Q-2010-00030) ⁽²⁾. Mențiunea de sănătate propusă de solicitant a fost formulată după cum urmează: „Slimaluma® ajută la reducerea aportului caloric”.
- (12) La data de 12 mai 2010, Comisia și statele membre au primit avizul științific din partea autorității, care concluziona, pe baza datelor transmise, că nu este stabilit un raport cauză-efect între consumul de Slimaluma® și efectul menționat. În consecință, având în vedere că mențiunea de sănătate nu îndeplinește cerințele din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, aceasta nu ar trebui autorizată.
- (13) Ca urmare a unei cereri din partea Gencor Pacific Inc, transmisă la data de 10 noiembrie 2009 în temeiul articolului 13 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, s-a solicitat autorității să emită un aviz cu privire la o mențiune de sănătate privind efectele extractului în etanol și apă de *Caralluma fimbriata* (Slimaluma®) de a ajuta la ținerea sub control a senzației de foame/apetitului (întrebarea nr. EFSA-Q-2010-00031) ⁽³⁾. Mențiunea de sănătate propusă de solicitant a fost formulată după cum urmează: „Slimaluma® ajută la controlul senzației de foame/apetitului”.
- (14) La data de 12 mai 2010, Comisia și statele membre au primit avizul științific din partea autorității, care concluziona, pe baza datelor transmise, că nu este stabilit un raport cauză-efect între consumul de Slimaluma® și efectul fiziologic benefic astfel cum a fost definit de autoritate, și anume reducerea apetitului care generează o diminuare a aportului energetic. În consecință, având în vedere că mențiunea de sănătate nu îndeplinește cerințele din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, aceasta nu ar trebui autorizată.
- (15) Ca urmare a unei cereri din partea Leiber GmbH, transmisă la data de 2 octombrie 2009 în temeiul articolului 13 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, s-a solicitat autorității să emită un aviz cu privire la o mențiune de sănătate privind efectele produsului Yestimun® asupra răspunsului imunitar (întrebarea nr. EFSA-Q-2008-667) ⁽⁴⁾. Mențiunea de sănătate propusă de solicitant a fost formulată, printre altele, după cum urmează: „Administrarea zilnică a produsului Yestimun® întărește apărarea organismului în anotimpul rece”.
- (16) La data de 27 mai 2010, Comisia și statele membre au primit avizul științific din partea autorității, care concluziona, pe baza datelor transmise, că nu este stabilit un raport cauză-efect între consumul de Yestimun® și declanșarea răspunsurilor imunitare innăscute și adaptative corespunzătoare. În consecință, având în vedere că mențiunea de sănătate nu îndeplinește cerințele din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, aceasta nu ar trebui autorizată.
- (17) Ca urmare a unei cereri din partea Laboratoires innéov SNC, transmisă la data de 30 decembrie 2008 în temeiul articolului 13 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, s-a solicitat autorității să emită un aviz cu privire la o mențiune de sănătate privind efectele uleiului de semințe de coacăze negre (*Ribes nigrum*), uleiului de pește, licopenului din extractul de tomate (*Lycopersicon esculentum*), vitaminei C și vitaminei E de a ajuta la ameliorarea stării de piele uscată (întrebarea nr. EFSA-Q-2009-00767) ⁽⁵⁾. Mențiunea de sănătate propusă de solicitant a fost formulată, printre altele, după cum urmează: „Ajută la ameliorarea stării de piele uscată”.

⁽¹⁾ The EFSA Journal 2010; 8 (5):1604.

⁽²⁾ The EFSA Journal 2010; 8 (5):1605.

⁽³⁾ The EFSA Journal 2010; 8 (5):1606.

⁽⁴⁾ The EFSA Journal 2010; 8 (5):1607.

⁽⁵⁾ The EFSA Journal 2010; 8 (5):1608.

- (18) La data de 25 mai 2010, Comisia și statele membre au primit avizul științific din partea autorității, care concluziona, pe baza datelor transmise, că nu este stabilit un raport cauză-efect între consumul de ulei semințe de coacăze negre (*Ribes nigrum*), ulei de pește, licopen din extractul de tomate (*Lycopersicon esculentum*), vitamina C și vitamina E și efectul pretins. În consecință, având în vedere că mențiunea de sănătate nu îndeplinește cerințele din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, aceasta nu ar trebui autorizată.
- (19) La stabilirea măsurilor prevăzute în prezentul regulament au fost luate în considerare observațiile solicitanților și ale publicului, primite de Comisie în temeiul articolului 16 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006.
- (20) Mențiunile de sănătate cu privire la Slimaluma® sunt menționi de sănătate în sensul articolului 13 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 și, prin urmare, fac obiectul perioadei de tranziție stabilite la articolul 28 alineatul (6) din regulamentul precizat mai sus. Cu toate acestea, întrucât cererile nu au fost depuse înainte de 19 ianuarie 2008, cerința prevăzută la articolul 28 alineatul (6) litera (b) din regulamentul în cauză nu este îndeplinită și, prin urmare, mențiunile respective nu pot beneficia de perioada de tranziție prevăzută în articolul menționat mai sus.
- (21) Mențiunile de sănătate cu privire la Yestimun®, la uleiul din semințe de coacăze negre (*Ribes nigrum*), la uleiul de pește, la licopenul din extractul de tomate (*Lycopersicon esculentum*), la vitamina C și vitamina E sunt menționi de sănătate în sensul articolului 13 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 și, prin urmare, fac obiectul perioadei de tranziție stabilite la articolul 28 alineatul (5) din regulamentul precizat mai sus. Întrucât autoritatea a concluzionat că nu este stabilit un raport cauză-efect între alimente și efectele pretinse respective, cele două cereri nu sunt în conformitate cu Regulamentul

(CE) nr. 1924/2006 și, prin urmare, nu pot beneficia de perioada de tranziție prevăzută la articolul sus-menționat.

- (22) Pentru a asigura conformitatea cu prezentul regulament, atât operatorii economici din sectorul alimentar, cât și autoritățile naționale competente ar trebui să ia măsurile necesare pentru a garanta că, cel târziu la șase luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, produsele care poartă mențiunile de sănătate incluse în lista din anexa la regulamentul menționat nu mai sunt prezente pe piață.
- (23) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului permanent pentru lanțul alimentar și sănătatea animală și nu au întâmpinat nicio opoziție din partea Parlamentului European sau a Consiliului,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Mențiunile de sănătate prezentate în anexa la prezentul regulament nu se includ în lista de mențiuni autorizate a Uniunii, prevăzută la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006.

Totuși, produsele care poartă aceste mențiuni de sănătate și care au fost introduse pe piață sau etichetate înaintea datei precizate la articolul 2, pot rămâne pe piață pentru o perioadă de cel mult șase luni de la data respectivă.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 4 mai 2011.

Pentru Comisie
Președintele
José Manuel BARROSO

ANEXĂ

Mențiuni de sănătate respinse

Cerere – Dispoziții relevante ale Regulamentului (CE) nr. 1924/2006	Nutrient, substanță, aliment sau categorie de alimente	Mențiuni	Trimitere la avizul EFSA
Articolul 13 alineatul (5). Mențiune de sănătate bazată pe dovezi științifice recent stabilite și/sau care includ o cerere de protecție a datelor care fac obiectul unui drept de proprietate	Extractul în etanol și apă de <i>Caralluma fimbriata</i> (Slimaluma®)	Slimaluma® ajută la reducerea circumferinței abdominale	Q-2010-00027
Articolul 13 alineatul (5). Mențiune de sănătate bazată pe dovezi științifice recent stabilite și/sau care includ o cerere de protecție a datelor care fac obiectul unui drept de proprietate	Extractul în etanol și apă de <i>Caralluma fimbriata</i> (Slimaluma®)	Slimaluma® ajută la reducerea grăsimii corporale	Q-2010-00028
Articolul 13 alineatul (5). Mențiune de sănătate bazată pe dovezi științifice recent stabilite și/sau care includ o cerere de protecție a datelor care fac obiectul unui drept de proprietate	Extractul în etanol și apă de <i>Caralluma fimbriata</i> (Slimaluma®)	Slimaluma® ajută la reducerea greutateii corporale	Q-2010-00029
Articolul 13 alineatul (5). Mențiune de sănătate bazată pe dovezi științifice recent stabilite și/sau care includ o cerere de protecție a datelor care fac obiectul unui drept de proprietate	Extractul în etanol și apă de <i>Caralluma fimbriata</i> (Slimaluma®)	Slimaluma® ajută la reducerea aportului caloric	Q-2010-00030
Articolul 13 alineatul (5). Mențiune de sănătate bazată pe dovezi științifice recent stabilite și/sau care includ o cerere de protecție a datelor care fac obiectul unui drept de proprietate	Extractul în etanol și apă de <i>Caralluma fimbriata</i> (Slimaluma®)	Slimaluma® ajută la controlul senzației de foame/apetitului	Q-2010-00031
Articolul 13 alineatul (5). Mențiune de sănătate bazată pe dovezi științifice recent stabilite și/sau care includ o cerere de protecție a datelor care fac obiectul unui drept de proprietate	Yestimun®	Administrarea zilnică a produsului Yestimun® întărește apărarea organismului în anotimpul rece	Q-2008-667
Articolul 13 alineatul (5). Mențiune de sănătate bazată pe dovezi științifice recent stabilite și/sau care includ o cerere de protecție a datelor care fac obiectul unui drept de proprietate	Combinăție de ulei de semințe de coacăze negre (<i>Ribes nigrum</i>), ulei de pește, licopen din extract de tomate (<i>Lycopersicon esculentum</i>), vitamina C și vitamina E	Ajută la ameliorarea stării de piele uscată	Q-2009-00767

REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) NR. 433/2011 AL COMISIEI**din 4 mai 2011****de modificare a anexei I la Regulamentul (CE) nr. 669/2009 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește controalele oficiale consolidate efectuate asupra importurilor de anumite produse de hrană pentru animale și alimentare de origine neanimală****(Text cu relevanță pentru SEE)**

COMISIA EUROPEANĂ,

relevante din legislația Uniunii și pentru care nu se mai justifică, prin urmare, efectuarea de controale oficiale consolidate.

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor ⁽¹⁾, în special articolul 15 alineatul (5),

(5) În plus, ar trebui incluse în listă anumite alte produse pentru care sursele de informare indică un grad de neconformitate cu cerințele de siguranță relevante, justificându-se astfel introducerea unor controale oficiale consolidate.

(6) Prin urmare, rubricile din listă privind anumite importuri din Turcia și Thailanda ar trebui modificate în consecință.

întrucât:

(7) Din motive de claritate a legislației Uniunii, este, de asemenea, necesar să se includă în listă o mică precizare privind rubricile referitoare la importurile de bame din India și de ardei dulce din Turcia.

(1) Regulamentul (CE) nr. 669/2009 al Comisiei ⁽²⁾ stabilește norme privind controalele oficiale consolidate care trebuie efectuate asupra importurilor de hrană pentru animale și de produse alimentare de origine neanimală enumerate în anexa I la regulamentul menționat anterior (denumită în continuare „lista”), la punctele de intrare pe teritoriile menționate în anexa I la Regulamentul (CE) nr. 882/2004.

(8) Modificările aduse listei în ceea ce privește eliminarea referințelor la produse ar trebui să se aplice cât mai curând posibil, deoarece au fost înlăturate preocupările inițiale privind siguranța. În consecință, aceste modificări ar trebui să se aplice de la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

(2) Articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 669/2009 prevede că lista trebuie să facă obiectul unei reexaminări periodice, cel puțin trimestriale, luând în considerare cel puțin sursele de informație menționate la articolul respectiv.

(9) Având în vedere numărul de modificări care trebuie aduse anexei I la Regulamentul (CE) nr. 669/2009, este oportun ca aceasta să fie înlocuită cu textul din anexa la prezentul regulament.

(3) Frecvența și relevanța incidentelor alimentare notificate prin Sistemul rapid de alertă pentru alimente și furaje (RASFF), constatările misiunilor efectuate în țări terțe de către Oficiul Alimentar și Veterinar, precum și rapoartele trimestriale privind transporturile de hrană pentru animale și alimente de origine neanimală prezentate Comisiei de către statele membre în conformitate cu articolul 15 din Regulamentul (CE) nr. 669/2009 indică faptul că lista ar trebui modificată.

(10) Prin urmare, Regulamentul (CE) nr. 669/2009 ar trebui modificat în consecință.

(4) În special, lista ar trebui modificată prin eliminarea rubricilor referitoare la produsele pentru care sursele de informare menționate indică un grad în general satisfăcător de conformitate cu cerințele de siguranță

(11) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului permanent pentru lanțul alimentar și sănătatea animală,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 669/2009 se înlocuiește cu textul din anexa la prezentul regulament.

⁽¹⁾ JO L 165, 30.4.2004, p. 1.⁽²⁾ JO L 194, 25.7.2009, p. 11.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 iulie 2011.

Cu toate acestea, eliminarea rubricilor referitoare la Turcia pentru dovlecei și pere se aplică de la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 4 mai 2011.

Pentru Comisie
Președintele
José Manuel BARROSO

ANEXĂ

„ANEXA I

A. Hrană pentru animale și produse alimentare de origine neanimală supuse unor controale oficiale consolidate la punctul de intrare desemnat

Hrană pentru animale și produse alimentare (utilizare prevăzută)	Cod NC ⁽¹⁾	Țara de origine	Risc	Frecvența controalelor fizice și de identitate (%)
— Arahide în coajă	— 1202 10 90	Argentina	Aflatoxine	10
— Arahide decorticate	— 1202 20 00			
— Unt de arahide	— 2008 11 10			
— Arahide, altfel preparate sau conservate	— 2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98			
<i>(Hrană pentru animale și produse alimentare)</i>				
— Arahide în coajă	— 1202 10 90	Brazilia	Aflatoxine	10
— Arahide decorticate	— 1202 20 00			
— Unt de arahide	— 2008 11 10			
— Arahide, altfel preparate sau conservate	— 2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98			
<i>(Hrană pentru animale și produse alimentare)</i>				
Tăiței uscați	ex 1902	China	Aluminiu	10
<i>(Produse alimentare)</i>				
— Fasole verde lungă (<i>Vigna unguiculata</i> spp. <i>sesquipedalis</i>)	— ex 0708 20 00; ex 0710 22 00	Republica Dominicană	Reziduuri de pesticide analizate prin metode multireziduale bazate pe GC-MS și LC-MS sau prin metode monoreziduale ⁽²⁾	50
— Pepene amar	— ex 0709 90 90; ex 0710 80 95			
— Tigvă	— ex 0709 90 90; ex 0710 80 95			
— Ardei (<i>Capsicum</i> spp.)	— 0709 60 10; 0709 60 99; 0710 80 51; 0710 80 59			
— Vinete	— 0709 30 00; ex 0710 80 95			
<i>(Produse alimentare – legume proaspete, refrigerate sau congelate)</i>				
— Portocale (proaspete sau uscate)	— 0805 10 20; 0805 10 80	Egipt	Reziduuri de pesticide analizate prin metode multireziduale bazate pe GC-MS și LC-MS sau prin metode monoreziduale ⁽²⁾	10
— Piersici	— 0809 30 90			
— Rodii	— ex 0810 90 95			
— Căpșuni	— 0810 10 00			
— Fasole verde	— ex 0708 20 00			
<i>(Produse alimentare – fructe și legume proaspete)</i>				

Hrană pentru animale și produse alimentare (utilizare prevăzută)	Cod NC ⁽¹⁾	Țara de origine	Risc	Frecvența controalelor fizice și de identitate (%)
— Arahide în coajă — Arahide decorticate — Unt de arahide <i>(Hrană pentru animale și produse alimentare)</i>	— 1202 10 90 — 1202 20 00 — 2008 11 10	Ghana	Aflatoxine	50
Frunze de curry (<i>Bergera/Murraya koenigii</i>) <i>(Produse alimentare – plante aromatice)</i>	ex 1211 90 85	India	Reziduuri de pesticide analizate prin metode multi- reziduale bazate pe GC-MS și LC-MS sau prin metode monoreziduale ⁽²⁾	10
— Ardei iute (<i>Capsicum annuum</i>), întreg — Ardei iute (<i>Capsicum annuum</i>), măcinat sau pulverizat — Produse pe bază de ardei iute (curry) — Nucșoară (<i>Myristica fragrans</i>) — Mirodenie din coaja uscată a nucșoarei (<i>Myristica fragrans</i>) — Ghimbir (<i>Zingiber officinale</i>) — <i>Curcuma longa</i> (șofran de India) <i>(Produse alimentare – mirodenii uscate)</i>	— ex 0904 20 10 — ex 0904 20 90 — 0910 91 05 — 0908 10 00 — 0908 20 00 — 0910 10 00 — 0910 30 00	India	Aflatoxine	50
— Arahide în coajă — Arahide decorticate — Unt de arahide — Arahide, altfel preparate sau conservate <i>(Hrană pentru animale și produse alimentare)</i>	— 1202 10 90 — 1202 20 00 — 2008 11 10 — 2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98	India	Aflatoxine	20
Bame proaspete <i>(Produse alimentare)</i>	ex 0709 90 90	India	Reziduuri de pesticide analizate prin metode multi- reziduale bazate pe GC-MS și LC-MS sau prin metode monoreziduale ⁽²⁾	10
Semințe de pepene verde (<i>egusi, Citrullus lanatus</i>) și produse derivate <i>(Produse alimentare)</i>	ex 1207 99 97; ex 1106 30 90; ex 2008 99 99;	Nigeria	Aflatoxine	50
Orez Basmati destinat consumului uman direct <i>(Produse alimentare – orez albit)</i>	ex 1006 30	Pakistan	Aflatoxine	20

Hrană pentru animale și produse alimentare (utilizare prevăzută)	Cod NC ⁽¹⁾	Țara de origine	Risc	Frecvența controalelor fizice și de identitate (%)
— Ardei iute (<i>Capsicum annuum</i>), întreg	— ex 0904 20 10	Peru	Aflatoxine și ochratoxina A	10
— Ardei iute (<i>Capsicum annuum</i>), măcinat sau pulverizat	— ex 0904 20 90			
<i>(Produse alimentare – mirodenii uscate)</i>				
— Arahide în coajă	— 1202 10 90	Africa de Sud	Aflatoxine	10
— Arahide decorticate	— 1202 20 00			
— Unt de arahide	— 2008 11 10			
— Arahide, altfel preparate sau conservate	— 2008 11 91; 2008 11 96; 2008 11 98			
<i>(Hrană pentru animale și produse alimentare)</i>				
— Ardei iute proaspăt (<i>Capsicum</i> spp.)	ex 0709 60 10, ex 0710 80 51; ex 0709 60 99, ex 0710 80 59	Thailanda	Reziduuri de pesticide analizate prin metode multireziduale bazate pe GC-MS și LC-MS sau prin metode monoreziduale ⁽²⁾	10
<i>(Produse alimentare)</i>				
— Frunze de coriandru	— ex 0709 90 90	Thailanda	Salmonella ⁽⁶⁾	10
— Busuioc (sfânt, dulce)	— ex 1211 90 85			
— Mentă	— ex 1211 90 85			
<i>(Produse alimentare – plante aromatice)</i>				
— Frunze de coriandru	— ex 0709 90 90	Thailanda	Reziduuri de pesticide analizate prin metode multireziduale bazate pe GC-MS și LC-MS sau prin metode monoreziduale ⁽⁴⁾	20
— Busuioc (sfânt, dulce)	— ex 1211 90 85			
<i>(Produse alimentare – plante aromatice)</i>				
— Fasole verde lungă	— ex 0708 20 00; ex 0710 22 00	Thailanda	Reziduuri de pesticide analizate prin metode multireziduale bazate pe GC-MS și LC-MS sau prin metode monoreziduale ⁽⁴⁾	50
— Vinete	— 0709 30 00; ex 0710 80 95			
— Brassicaceae	— 0704; ex 0710 80 95			
<i>(Produse alimentare – legume proaspete, refrigerate sau congelate)</i>				

Hrană pentru animale și produse alimentare (utilizare prevăzută)	Cod NC ⁽¹⁾	Țara de origine	Risc	Frecvența controalelor fizice și de identitate (%)
— Ardei dulci (<i>Capsicum annuum</i>) — Tomate (Produse alimentare – legume proaspete, refrigerate sau congelate)	— 0709 60 10; 0710 80 51 — 0702 00 00; 0710 80 70	Turcia	Reziduuri de pesticide analizate prin metode multi-reziduale bazate pe GC-MS și LC-MS sau prin metode monoreziduale ⁽⁸⁾	10
Struguri uscați (Produse alimentare)	0806 20	Uzbekistan	Ochratoxina A	50
— Ardei iute (<i>Capsicum annuum</i>), măcinat sau pulverizat — Produse pe bază de ardei iute (curry) — <i>Curcuma longa</i> (șofran de India) (Produse alimentare – mirodenii uscate) — Ulei de palmier roșu (Produse alimentare)	— ex 0904 20 90 — 0910 91 05 — 0910 30 00 — ex 1511 10 90	Toate țările terțe	Coloranți Sudan	10

⁽¹⁾ În cazul în care numai anumite produse de la orice cod NC trebuie să fie examinate și nu există nicio subdiviziune specifică a codului respectiv în nomenclatura mărfurilor, codul NC se marchează prin „ex” (de exemplu, ex 1006 30: se include numai orez Basmati destinat consumului uman direct).

⁽²⁾ În special, reziduuri de: acefat, metamidofos, triazofos, endosulfan, monocrotofos.

⁽³⁾ În special, reziduuri de: amitraz, acefat, aldicarb, benomil, carbendazim, clorfenapir, clorpirifos, CS2 (ditiocarbamați), diafentiuron, diazinon, diclorvos, dicofol, dimetoat, endosulfan, fenamidonă, imidacloprid, malation, metamidofos, metiocarb, metomil, monocrotofos, ometoat, oxamil, profenofos, propiconazol, tiabendazol, tiacloprid.

⁽⁴⁾ În special, reziduuri de: acefat, carbaril, carbendazim, carbofuran, clorpirifos, clorpirifos-metil, dimetoat, etion, malation, metalaxil, metamidofos, metomil, monocrotofos, ometoat, profenofos, protiofos, quinalfos, triadimefon, triazofos, dicrotofos, EPN, triforin.

⁽⁵⁾ În special, reziduuri de: triazofos, oxidemeton-metil, clorpirifos, acetamiprid, tiametoxam, clotianidin, metamidofos, acefat, propargit, monocrotofos.

⁽⁶⁾ Metoda de referință EN/ISO 6579 sau o metodă validată în raport cu aceasta, astfel cum se menționează la articolul 5 din Regulamentul (CE) nr. 2073/2005 al Comisiei (JO L 338, 22.12.2005, p. 1).

⁽⁷⁾ În special, reziduuri de: carbendazim, ciflutrin, ciprodinil, diazinon, dimetoat, etion, fenitrotion, fenpropatrin, fludioxonil, hexaflumuron, lambda-cihalotrin, metiocarb, metomil, ometoat, oxamil, fentoat, trifofanat-metil.

⁽⁸⁾ În special, reziduuri de: metonil, oxamil, carbendazim, clofentezin, diafentiuron, dimetoat, formetanat, malation, procimidon, tetradifon, tiofanat-metil.

⁽⁹⁾ În special, reziduuri de: carbofuran, metomil, ometoat, dimetoat, triazofos, malation, profenofos, protiofos, etion, carbendazim, triforin, procimidon, formetanat.

B. Definiții

În sensul prezentei anexe, «coloranți Sudan» se referă la următoarele substanțe chimice:

- (i) Sudan I (număr CAS 842-07-9);
- (ii) Sudan II (număr CAS 3118-97-6);
- (iii) Sudan III (număr CAS 85-86-9);
- (iv) Scarlet Red sau Sudan IV (număr CAS 85-83-6)."

REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) NR. 434/2011 AL COMISIEI**din 4 mai 2011****de stabilire a valorilor forfetare de import pentru fixarea prețului de intrare pentru anumite fructe și legume**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului din 22 octombrie 2007 de instituire a unei organizări comune a piețelor agricole și privind dispoziții specifice referitoare la anumite produse agricole (Regulamentul unic OCP) ⁽¹⁾,având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1580/2007 al Comisiei din 21 decembrie 2007 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentelor (CE) nr. 2200/96, (CE) nr. 2201/96 și (CE) nr. 1182/2007 ale Consiliului în sectorul fructelor și legumelor ⁽²⁾, în special articolul 138 alineatul (1),

întrucât:

Regulamentul (CE) nr. 1580/2007 prevede, ca urmare a rezultatelor negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay, criteriile pentru stabilirea de către Comisie a valorilor forfetare de import din țări terțe pentru produsele și perioadele menționate în partea A din anexa XV la regulamentul respectiv,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Valorile forfetare de import prevăzute la articolul 138 din Regulamentul (CE) nr. 1580/2007 se stabilesc în anexa la prezentul regulament.

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare la 5 mai 2011.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 4 mai 2011.

*Pentru Comisie,
pentru președinte*

José Manuel SILVA RODRÍGUEZ

Director general pentru agricultură și dezvoltare rurală⁽¹⁾ JO L 299, 16.11.2007, p. 1.⁽²⁾ JO L 350, 31.12.2007, p. 1.

ANEXĂ

Valorile forfetare de import pentru determinarea prețului de intrare pentru anumite fructe și legume

(EUR/100 kg)

Cod NC	Codul țărilor terțe ⁽¹⁾	Valoare forfetară de import
0702 00 00	JO	78,3
	MA	36,6
	TN	109,4
	TR	82,9
	ZZ	76,8
0707 00 05	TR	120,3
	ZZ	120,3
0709 90 70	JO	78,3
	MA	78,8
	TR	105,4
	ZZ	87,5
0709 90 80	EC	33,0
	ZZ	33,0
0805 10 20	EG	49,1
	IL	59,9
	MA	44,1
	TN	57,6
	TR	67,8
	ZZ	55,7
0805 50 10	TR	54,5
	ZZ	54,5
0808 10 80	AR	96,6
	BR	76,7
	CL	80,3
	CN	112,1
	MA	86,7
	NZ	93,2
	US	127,4
	UY	51,8
	ZA	79,7
ZZ	89,4	

⁽¹⁾ Nomenclatorul țărilor, astfel cum este stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1833/2006 al Comisiei (JO L 354, 14.12.2006, p. 19). Codul „ZZ” reprezintă „alte origini”.

IV

(Acte adoptate înainte de 1 decembrie 2009, în temeiul Tratatului CE, al Tratatului UE și al Tratatului Euratom)

DECIZIA NR. 254/09/COL A AUTORITĂȚII AELS DE SUPRAVEGHERE**din 10 iunie 2009**

de modificare pentru a șaptezeci și una oară a normelor de procedură și de fond în domeniul ajutorului de stat prin introducerea unui nou capitol privind aplicarea legislației referitoare la ajutoarele de stat de către instanțele naționale

AUTORITATEA AELS DE SUPRAVEGHERE ⁽¹⁾,

AVÂND ÎN VEDERE Acordul privind Spațiul Economic European ⁽²⁾, în special articolele 61-63 și Protocolul 26,

AVÂND ÎN VEDERE Acordul între statele AELS privind instituirea unei Autorități de Supraveghere și a unei Curți de Justiție ⁽³⁾, în special articolul 24 și articolul 5 alineatul (2) litera (b),

ÎNTRUCÂT, în conformitate cu articolul 24 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, Autoritatea pune în aplicare dispozițiile Acordului privind SEE privind ajutorul de stat,

ÎNTRUCÂT, în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) litera (b) din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, Autoritatea emite notificări sau orientări cu privire la aspectele abordate în Acordul privind SEE, în cazul în care Acordul privind SEE sau Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție prevede în mod expres aceasta sau în cazul în care Autoritatea consideră acest lucru ca fiind necesar,

REAMINTIND normele de procedură și de fond în domeniul ajutorului de stat adoptate la 19 ianuarie 1994 de către Autoritate ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Denumită în continuare „Autoritatea”.

⁽²⁾ Denumit în continuare „Acordul privind SEE”.

⁽³⁾ Denumit în continuare „Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție”.

⁽⁴⁾ Orientări privind aplicarea și interpretarea articolelor 61 și 62 din Acordul privind SEE și a articolului 1 din Protocolul 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, adoptate și emise de Autoritatea AELS de Supraveghere la 19 ianuarie 1994, publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (denumit în continuare JO) L 231, 3.9.1994, p. 1 și în Suplimentul SEE nr. 32, 3.9.1994, p. 1. Orientările au fost modificate ultima dată la 22 aprilie 2009. Denumite în continuare „Orientări privind ajutorul de stat”. Versiunea actualizată a Orientărilor privind ajutorul de stat este publicată pe site-ul web al Autorității: <http://www.eftasurv.int/fieldsOfWork/fieldStateaid/guidelines/>

ÎNTRUCÂT, la 25 februarie 2009, Comisia Comunităților Europene (denumită în continuare „Comisia”) a adoptat Comunicarea privind aplicarea normelor referitoare la ajutoarele de stat de către instanțele naționale ⁽⁵⁾,

ÎNTRUCÂT comunicarea are relevanță, de asemenea, pentru Spațiul Economic European,

ÎNTRUCÂT este necesar să se asigure aplicarea uniformă a normelor SEE privind ajutorul de stat în întreg Spațiul Economic European,

ÎNTRUCÂT, în conformitate cu punctul II din titlul „GENERALITĂȚI” de la sfârșitul anexei XV la Acordul privind SEE, Autoritatea urmează să adopte, după consultarea Comisiei Europene, acte care să corespundă celor adoptate de Comisia Europeană,

DUPĂ CONSULTAREA Comisiei Europene,

AMINTIND CĂ, prin scrisoarea din 22 aprilie 2009, Autoritatea a invitat statele AELS să își prezinte observațiile în materie,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Orientările privind ajutorul de stat sunt modificate prin introducerea unui nou capitol privind aplicarea normelor referitoare la ajutoarele de stat de către instanțele naționale. Noul capitol este inclus în anexa la prezenta decizie

Articolul 2

Capitolul existent privind cooperarea dintre instanțele naționale și Autoritatea AELS de Supraveghere în domeniul ajutoarelor de stat se elimină.

⁽⁵⁾ JO C 85, 9.4.2009, p. 1.

Articolul 3

Numai textul în limba engleză al prezentei decizii este autentic.

Adoptată la Bruxelles, 10 iunie 2009.

Pentru Autoritatea AELS de Supraveghere

Per SANDERUD
Președinte

Kurt JÄGER
Membri al Colegiului

ANEXĂ

APLICAREA NORMELOR REFERITOARE LA AJUTOARELE DE STAT DE CĂTRE INSTANȚELE NAȚIONALE ⁽¹⁾

INTRODUCERE

1. Comisia Europeană a emis o comunicare privind aplicarea normelor referitoare la ajutoarele de stat de către instanțele naționale din statele membre ale CE ⁽²⁾. Actul, care nu are caracter obligatoriu, cuprinde principiile și normele pe care Comisia Europeană le respectă în materie de ajutor de stat. De asemenea, acesta explică modurile în care se prevede desfășurarea cooperării dintre Comisia Europeană și instanțele naționale din statele membre ale CE.
2. Autoritatea AELS de Supraveghere („Autoritatea”) consideră comunicarea menționată mai sus ca fiind relevantă pentru SEE. Pentru a menține condiții egale de concurență și pentru a asigura o aplicare uniformă a dispozițiilor Acordului privind SEE privind ajutorul de stat în întreg Spațiul Economic European, Autoritatea adoptă prezentul capitol, ținând cont întotdeauna de independența instanțelor naționale din statele AELS.
3. Autoritatea se angajează să ia măsuri severe împotriva ajutoarelor de stat ilegale și incompatibile. În ciuda faptului că acțiunile introduse de particulari în fața instanțelor naționale în domeniul aplicării ajutoarelor de stat au jucat, până în prezent, doar un rol relativ limitat în domeniu, Autoritatea consideră că astfel de acțiuni pot fi extrem de benefice pentru politica privind ajutoarele de stat. Procedurile desfășurate în fața instanțelor naționale acordă terților posibilitatea de a aborda și soluționa în mod direct, la nivel național, numeroase probleme legate de ajutoarele de stat. În plus, instanțele naționale pot oferi reclamanților căi de atac extrem de eficiente în cazul încălcării normelor privind ajutoarele de stat. La rândul lor, acestea pot contribui la o mai puternică disciplină de ansamblu în ceea ce privește ajutoarele de stat.
4. Scopul principal al prezentului capitol este de a informa instanțele naționale și terții cu privire la căile de atac disponibile în cazul unei încălcări a normelor privind ajutoarele de stat și de a le oferi orientări cu privire la aplicarea practică a normelor în cauză. În plus, Autoritatea urmărește să își dezvolte cooperarea cu instanțele naționale prin introducerea unor instrumente mai practice de sprijinire a judecătorilor naționali în activitatea lor cotidiană.
5. Prezentul capitol înlocuiește capitolul din Orientările privind ajutorul de stat ale Autorității de Supraveghere cu privire la cooperarea dintre instanțele naționale și Autoritatea AELS de Supraveghere în domeniul ajutoarelor de stat ⁽³⁾ și nu aduce atingere niciunei interpretări a Acordului privind SEE sau a dispozițiilor de reglementare ale Curții de Justiție a AELS.

1. ROLUL INSTANȚELOR NAȚIONALE ÎN APLICAREA NORMELOR REFERITOARE LA AJUTOARELE DE STAT

1.1. Aspecte generale

1.1.1. Identificarea ajutoarelor de stat

6. Prima întrebare cu care se confruntă instanțele naționale și potențialii reclamanți este dacă măsura în cauză constituie într-adevăr un ajutor de stat în sensul articolului 61 din Acordul privind SEE.
7. Articolul 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE se referă la „orice ajutor acordat de statele membre ale CE, de statele AELS sau din resurse de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției anumitor mărfuri, în măsura în care afectează comerțul dintre părțile contractante”.
8. Noțiunea de ajutoare de stat nu se limitează la subvenții ⁽⁴⁾. Printre altele, aceasta cuprinde facilitățile fiscale și investițiile realizate din fonduri publice în condițiile în care un investitor privat ar fi refuzat să participe ⁽⁵⁾. Nu are importanță dacă ajutorul este acordat de către stat în mod direct sau de către organisme publice sau entități private create sau desemnate de acesta pentru a gestiona ajutorul respectiv ⁽⁶⁾. În schimb, pentru ca un ajutor public să fie

⁽¹⁾ Prezentul capitol corespunde Comunicării Comisiei privind aplicarea normelor referitoare la ajutoarele de stat de către instanțele naționale (JO C 85, 9.4.2009, p. 1) și înlocuiește capitolul existent din Orientările privind ajutorul de stat ale Autorității de Supraveghere cu privire la cooperarea dintre instanțele naționale și Autoritatea AELS de Supraveghere în domeniul ajutoarelor de stat (JO L 274, 26.10.2000, p. 19 și Suplimentul SEE nr. 48, 26.10.2000, p. 33).

⁽²⁾ Comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor referitoare la ajutoarele de stat de către instanțele naționale (JO C 85, 9.4.2009, p. 1).

⁽³⁾ Capitolul a corespuns Comunicării Comisiei privind cooperarea dintre instanțele naționale și Comisie în domeniul ajutorului de stat (JO C 312, 23.11.1995, p. 8) și a introdus mecanisme de cooperare și schimb de informații între Autoritate și instanțele naționale.

⁽⁴⁾ Cauza C-308/01, *GL Insurance* și alții, Rec. 2004, p. I-4777, punctul 69; cauza C-387/92, *Banco Exterior de España/Ayuntamiento de Valencia*, Rec. 1994, p. I-877, punctul 13; cauza C-295/97, *Piaggio*, Rec. 1999, p. I-3735, punctul 34, cauza C-39/94, *SFEI*, punctul 58; cauza C-237/04, *Enirisorse*, Rec. 2006, p. I-2843, punctul 42 și cauza C-66/02, *Italia/Comisia*, Rec. 2005, p. I-10901, punctul 77.

⁽⁵⁾ A se vedea concluziile avocatului general Jacobs în cauzele conexe C-278/92, C-279/92 și C-280/92, *Spania/Comisia*, Rec. 1994, p. I-4103, punctul 28: „se acordă un ajutor de stat ori de câte ori un stat membru pune la dispoziția unei întreprinderi fonduri care, în condiții normale, nu ar fi fost acordate de un investitor privat care ar aplica criteriile comerciale obișnuite și nu ar lua în considerare alte aspecte de natură socială, politică sau filantropică”.

⁽⁶⁾ Cauza 290/83, *Comisia/Franța*, Rec. 1985, p. 439, punctul 14 și cauza C-482/99, *Franța/Comisia*, Rec. 2002, p. I-4397, punctele 36 - 42.

considerat ajutor de stat și nu o măsură generală căreia nu i se aplică articolul 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE, ajutorul trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri („selectivitate”) (7). În plus, ajutorul trebuie să denatureze concurența sau să prezinte un risc de denaturare a concurenței și trebuie să aibă un efect asupra schimburilor comerciale dintre părțile contractante la Acordul privind SEE (8).

9. Jurisprudența Curții de Justiție a AELS și a instanțelor comunitare (9), precum și deciziile luate de Autoritate și de Comisia Europeană au abordat în mod frecvent problema clasificării anumitor măsuri drept ajutor de stat. În plus, Autoritatea a emis orientări detaliate cu privire la o serie de aspecte complexe, precum aplicarea principiului investitorului privat (10) și a principiului creditorului privat (11), condițiile în care garanțiile de stat trebuie considerate ajutor de stat (12), regimul vânzărilor de terenuri publice (13), asigurarea creditelor de export (14), impozitarea directă a întreprinderilor (15), investițiile de capital de risc (16) și ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (17). De asemenea, Regulamentul Comisiei privind ajutoarele acordate sub nivelurile de minimis (18) a fost încorporat în Acordul privind SEE. Jurisprudența Curții de Justiție a AELS și a Curții Europene de Justiție, orientările din partea Autorității și practica decizională pot oferi instanțelor naționale și potențialilor reclamanți un sprijin considerabil cu privire la noțiunea de ajutor de stat.
10. În caz de îndoieli asupra existenței unui ajutor de stat, instanțele naționale pot solicita un aviz al Autorității în temeiul secțiunii 2 din prezentul capitol. Aceasta nu aduce atingere posibilității ca o instanță națională să sesizeze Curtea de Justiție a AELS în vederea solicitării unui aviz consultativ în temeiul articolului 34 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.

(7) O analiză clară a acestei distincții se regăsește în concluziile avocatului general Darmon în cauzele conexe C-72/91 și C-73/91, *Slovan Neptun/Bodo Ziesemer*, Rec. 1993, p. I-887. A se vedea și cauzele conexe E-5/04, E-6/04 și E-7/04 *Fesil and Finnjord a.o./Autoritatea AELS de supraveghere*, Rec. 2005, Raportul Curții de Justiție a AELS 121, punctele 76-87 și cauza E-6/98 *Guvernul Norvegiei/Autoritatea AELS de supraveghere*, Rec. 1999, Raportul Curții de Justiție a AELS 74, punctele 33-38.

(8) A se vedea cauzele conexe E-5/04, E-6/04 și E-7/04 *Fesil and Finnjord a.o./Autoritatea AELS de supraveghere*, punctele 93-102. A se vedea și cauzele conexe C-393/04 și C-41/05, *Air Liquide Industries Belgium*, Rec. 2006, p. I-5293, punctele 33-36; cauza C-222/04, *Cassa di Risparmio de Firenze și alții*, Rec. 2006, p. I-289, punctele 139-141; și cauza C-310/99, *Italia/Comisia*, Rec. 2002, p. I-2289, punctele 84-86.

(9) Un exemplu relevant este oferit de hotărârea CEJ în cauza *Altmark*, cauza C-280/00, *Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg/Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, Rec. 2003, p. I-7747. A se vedea, de asemenea, cauza E-6/98 *Guvernul Norvegiei/Autoritatea AELS de supraveghere și cauzele conexe E-5/04, E-6/04 și E-7/04 Fesil and Finnjord a.o./ Autoritatea AELS de supraveghere*, punctele 76-87.

(10) În ceea ce privește testul investitorului privat, în general, a se vedea cauza C-142/87, *Belgia/Comisia (Tubemeuse)*, Rec. 1990, p. I-959; cauza C-305/89, *Italia/Comisia (Alfa Romeo)*, Rec. 1991, p. I-1603, punctele 19 și 20. Pentru justificarea detaliată, a se vedea cauzele conexe T-228/99 și T-233/99, *Westdeutsche Landesbank Girozentrale/Comisia*, Rec. 2003, p. II-435, punctul 245 și următoarele. A se vedea, de asemenea, capitolul din Orientările privind ajutoarele de stat, elaborate de Autoritate, privind participarea autorităților publice la capitalul întreprinderilor (JO L 231, 3.9.1994, p. 1, Suplimentul SEE nr. 32, 3.9.1994, p. 1). Capitolul se bazează pe Buletinul CE 9-1984 privind aplicarea [ex] articolelor 92 și 93 din Tratatul CEE la capitalul întreprinderilor (Buletinul Comunităților Europene nr. 9-1984), încorporate în punctul 9 din Anexa XV la Acordul privind SEE. A se vedea, de asemenea, capitolul din Orientările privind ajutoarele de stat, elaborate de Autoritate privind punerea în aplicare a dispozițiilor privind ajutoarele de stat pentru întreprinderile publice în sectorul manufacturier (JO L 231, 3.9.1994, p. 1, Suplimentul SEE nr. 32, 3.9.1994, p. 1). Capitolul corespunde Comunicării Comisiei privind aplicarea articolelor [ex] 92 și 93 din Tratatul CEE și a articolului 5 din Directiva Comisiei 80/723/CEE întreprinderilor publice în sectorul manufacturier (JO C 307/3, 13.11.1993, p. 3). În ceea ce privește aplicarea acestui principiu cazurilor de finanțare a aeroporturilor, a se vedea capitolul din orientările Autorității în domeniul ajutoarelor de stat privind finanțarea aeroporturilor și ajutoarele de finanțare pentru companiile aeriene care operează în aeroporturile regionale (JO L 62, 6.3.2008, p. 30, Suplimentul SEE nr. 12, 6.3.2008, p. 3). Capitolul corespunde orientărilor comunitare privind finanțarea aeroporturilor și ajutoarele de finanțare pentru companiile aeriene care operează în aeroporturile regionale (JO C 312, 9.12.2005, punctele 42-52, p. 1).

(11) Cauza C-342/96, *Spania/Comisia*, Rec. 1999, p. I-2459, punctul 34 și cauza C-256/97, *DM Transport*, Rec. 1999, p. I-3913, punctul 25.

(12) Capitolul din orientările Autorității în domeniul ajutoarelor de stat privind ajutorul de stat sub formă de garanții (nepublicat). Capitolul corespunde Comunicării Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE la ajutorul de stat sub formă de garanții (JO C 155, 20.6.2008, p. 10).

(13) Capitolul din orientările Autorității în domeniul ajutoarelor de stat privind elementele de ajutor de stat în vânzările de terenuri și clădiri de către autoritățile publice (JO L 137, 8.6.2000, p. 28, Suplimentul SEE nr. 26, 8.6.2000, p. 19). Capitolul corespunde Comunicării Comisiei privind elementele de ajutor de stat în vânzările de terenuri și clădiri de către autoritățile publice (JO C 209, 10.7.1997, p. 3).

(14) Capitolul din orientările Autorității în domeniul ajutoarelor de stat privind asigurarea creditelor de export pe termen scurt (JO L 120, 23.4.1998, p. 27, Suplimentul SEE nr. 16, 23.4.1998, p. 1), modificat ultima dată de Decizia nr. 95/06/COL a Autorității (JO L 324, 23.11.2006, p. 38, Suplimentul SEE nr. 57, 23.11.2006, p. 28). Capitolul corespunde Comunicării Comisiei către statele membre în temeiul articolului 93 alineatul (1) din Tratatul CE de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul asigurării creditelor de export pe termen scurt (JO C 281, 17.9.1997, p. 4), modificat ultima dată de Comunicarea Comisiei către statele membre de modificare a comunicării în temeiul articolului 93 alineatul (1) din Tratatul CE de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul asigurării creditelor de export pe termen scurt (JO C 325, 22.12.2005, p. 22).

(15) Capitolul din Orientările Autorității în domeniul ajutorului de stat privind aplicarea normelor privind ajutorul de stat în cazul măsurilor referitoare la impozitarea directă a întreprinderilor (JO L 137, 8.6.2000, p. 20, Suplimentul SEE nr. 26, 8.6.2000, p. 10). Capitolul corespunde Comunicării Comisiei privind aplicarea normelor privind ajutorul de stat în cazul măsurilor referitoare la impozitarea directă a întreprinderilor (JO C 384, 10.12.1998, p. 3).

(16) Capitolul din Orientările Autorității în domeniul ajutorului de stat privind ajutorul de stat în vederea promovării investițiilor de capital de risc în întreprinderile mici și mijlocii (nepublicat). Capitolul se bazează pe Orientările comunitare privind ajutorul de stat în vederea promovării investițiilor de capital de risc în întreprinderile mici și mijlocii (JO C 194, 18.8.2006, p. 2).

(17) Capitolul din Orientările Autorității privind ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (nepublicat). Capitolul corespunde Cadrului comunitar privind ajutoarele de stat pentru cercetare, dezvoltare și inovare (JO C 323, 30.12.2006, p. 1).

(18) Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor de minimis (JO L 379, 28.12.2006, p. 5), încorporat în punctul 1ea din Anexa XV la Acordul privind SEE prin Decizia nr. 29/2007 a Comitetului Mixt al SEE (JO L 209, 9.8.2007, p. 52, și Suplimentul SEE nr. 38, 9.8.2007, p. 34).

1.1.2. *Obligația de statu quo*

11. În conformitate cu ultima teză din articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, statele AELS nu pot pune în aplicare măsuri de ajutor de stat fără a primi în prealabil aprobarea Autorității (obligația de statu quo):

„Autoritatea AELS de supraveghere este informată în timp util pentru a-și prezenta observațiile cu privire la proiectele care urmăresc să instituie sau să modifice ajutoarele. În cazul în care apreciază că un proiect nu este compatibil cu articolul 61 din Acordul privind SEE, Autoritatea inițiază fără întârziere procedura prevăzută la alineatul 2. Înainte de pronunțarea unei decizii finale, statul membru în cauză nu poate pune în aplicare măsurile preconizate.”⁽¹⁹⁾

12. Cu toate acestea, există o serie de situații în care un ajutor de stat poate fi pus în aplicare în mod legal fără a primi în prealabil aprobarea Autorității:
- a) Aceasta se poate întâmpla atunci când măsura în cauză este prevăzută de regulamentul de exceptare pe categorii⁽²⁰⁾. În cazul în care o măsură îndeplinește toate cerințele prevăzute de regulamentul de exceptare pe categorii, statul AELS este exonerat de obligația de notificare a măsurii de ajutor planificate, iar obligația de statu quo nu se aplică.
- b) În mod similar, ajutoarele existente⁽²¹⁾ nu fac obiectul obligației de statu quo. Aceasta include, printre altele, ajutorul acordat în cadrul unei scheme de ajutor care a existat înaintea aderării unui stat AELS la Acordul privind SEE sau în cadrul unei scheme care a fost aprobată anterior de către Autoritate⁽²²⁾.
13. Procedurile judiciare naționale în domeniul ajutoarelor de stat pot avea uneori ca obiect aplicabilitatea regulamentului de exceptare pe categorii și/sau a unei scheme de ajutor existente sau aprobate. Atunci când se contestă aplicabilitatea unui asemenea regulament sau a unei asemenea scheme, instanța națională poate evalua numai îndeplinirea tuturor condițiilor din regulament sau schemă. Instanța națională nu poate evalua compatibilitatea unei măsuri de ajutor în situația în care condițiile nu sunt îndeplinite, deoarece o astfel de evaluare rămâne responsabilă exclusivă a Autorității⁽²³⁾.
14. În cazul în care trebuie să stabilească dacă măsura face obiectul unei scheme de ajutor aprobate, instanța națională poate verifica numai îndeplinirea tuturor condițiilor din decizia de aprobare. Atunci când aspectele invocate la nivel național privesc validitatea unei decizii a Autorității, instanța națională trebuie să se bazeze pe procedura prevăzută la articolul 34 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție⁽²⁴⁾. Totuși, posibilitatea de a contesta validitatea deciziei subsidiare a Autorității prin intermediul unui aviz consultativ nu mai este disponibilă dacă reclamantul ar fi putut contesta fără îndoială decizia înaintea Curții de Justiție a AELS în temeiul articolului 36 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, însă nu a făcut acest lucru⁽²⁵⁾.
15. Instanța națională poate solicita Autorității un aviz în temeiul secțiunii 2 din prezentul capitol în cazul în care are îndoiele cu privire la aplicabilitatea regulamentului de exceptare pe categorii sau a unei scheme de ajutor existente sau aprobate.

1.1.3. *Rolul Autorității AELS de Supraveghere și al instanțelor naționale*

16. Atât instanțele naționale, cât și Autoritatea joacă roluri esențiale, dar distincte, în contextul aplicării normelor privind ajutoarele de stat⁽²⁶⁾.

⁽¹⁹⁾ Obligația de statu quo este reiterată la articolul 3 din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, care reflectă Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 83, 27.3.1999, p. 1) („regulamentul de procedură”). Regulamentul (CE) nr. 659/1999 a fost încorporat în Protocolul 26 la Acordul privind SEE prin Decizia nr. 164/2001 a Comitetului Mixt al SEE (JO L 65, 7.3.2002, p. 46, Suplimentul SEE nr. 13, 7.3.2002, p. 26). În ceea ce privește momentul exact al acordării ajutorului, a se vedea considerentul 10 din Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor de minimis (JO L 379, 28.12.2006, p. 5). Regulamentul a fost încorporat în Acordul privind SEE la punctul 1ea din Anexa XV la Acord prin Decizia nr. 29/2007 a Comitetului Mixt al SEE (JO L 209, 9.8.2007, p. 52, Suplimentul SEE nr. 38, 9.8.2007, p. 34).

⁽²⁰⁾ Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (JO L 214, 9.8.2008, p.3), încorporat la punctul 1j din Anexa XV la Acordul privind SEE prin Decizia nr. 120/2008 a Comitetului Mixt al SEE (JO L 339, 18.12.2008, p. 111, Suplimentul SEE nr. 79, 18.12.2008, p. 20). Dispozițiile care reglementează tranziția spre un nou regim sunt prevăzute la articolul 44 din regulament. Regulamentul general de exceptare pe categorii a înlocuit Regulamentul (CE) nr. 68/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE la ajutoarele pentru formare (JO L 10, 13.1.2001, p. 20), Regulamentul (CE) nr. 70/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE la ajutoare de stat pentru întreprinderi mici și mijlocii (JO L 10, 13.1.2001, p. 33), Regulamentul (CE) nr. 2204/2002 al Comisiei din 12 decembrie 2002 de aplicare a articolelor 87 și 88 din Tratatul CE în raport cu ajutoarele de stat pentru ocuparea forței de muncă (JO L 337, 13.12.2002, p. 3) și Regulamentul (CE) nr. 1628/2006 al Comisiei din 24 octombrie 2006 de aplicare a articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor naționale pentru investițiile regionale (JO L 302, 1.11.2006, p. 29).

⁽²¹⁾ A se vedea articolul 1 alineatul (b) din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.

⁽²²⁾ Aceasta nu se aplică în cazul în care schema însăși prevede necesitatea notificării individuale pentru anumite categorii de ajutor. În ceea ce privește noțiunea de ajutor existent, a se vedea, de asemenea, cauza C-44/93, *Namur-Les assurances du crédit/Office national du ducroire și statul belgian*, Rec. 1994, p. I-3829, punctele 28 și 34 și cauzele conexe E-5/04, E-6/04 și E-7/04 *Fesil and Finnjord a.o. c. Autoritatea AELS de supraveghere*, punctul 157.

⁽²³⁾ A se vedea punctul 17.

⁽²⁴⁾ Pentru decizii de recuperare, a se vedea punctele 53-57 din Orientările Autorității în domeniul ajutorului de stat privind recuperarea ajutorului de stat ilegal și incompatibil.

⁽²⁵⁾ Cauza C-188/92, *TWD Textilwerke Deggendorf/Germania*, Rec. 1994, p. I-833, punctele 17, 25 și 26; a se vedea, de asemenea, cauzele conexe C-346/03 și C-529/03, *Atzeni și alții*, Rec. 2006, p. I-1875, punctul 31; și cauza C-232/05, *Comisia/Franța, („Scott”)*, Rec. 2006, p. I-10071, punctul 59.

⁽²⁶⁾ Cauza C-368/04, *Transalpine Ölleitung in Österreich*, punctul 37; cauzele conexe C-261/01 și C-262/01, *Van Calster și Cleeren*, Rec. 2003, p. I-12249, punctul 74; și cauza C-39/94, *SFEI și alții*, punctul 41.

17. Rolul principal al Autorității este de a examina compatibilitatea cu Acordul privind SEE a măsurilor de ajutor propuse, pe baza criteriilor prevăzute la articolul 61 alineatele (2) și (3) din acord. Evaluarea compatibilității rămâne responsabilitatea exclusivă a Autorității, fiind supusă controlului jurisdicțional al Curții de Justiție a AELS. Instanțele naționale nu au competența de a declara o măsură de ajutor de stat ca fiind compatibilă cu articolul 61 alineatele (2) sau (3) din Acordul privind SEE ⁽²⁷⁾.
18. Rolul instanței naționale depinde de măsura de ajutor în cauză și de existența notificării corespunzătoare și a aprobării de către Autoritate:
- Instanțele naționale pot fi chemate să intervină în cazurile în care o autoritate a unui stat AELS ⁽²⁸⁾ a acordat ajutor fără respectarea obligației de statu quo. Această situație poate apărea fie întrucât ajutorul nu a fost notificat, fie pentru că autoritatea națională l-a pus în aplicare înainte de a fi aprobat de Autoritate. Rolul instanțelor naționale în asemenea cazuri este de a proteja drepturile persoanelor afectate de punerea în aplicare ilegală a ajutorului ⁽²⁹⁾.
 - De asemenea, instanțele naționale joacă un rol important în aplicarea deciziilor de recuperare adoptate în temeiul articolului 14 alineatul (1) din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, atunci când evaluarea Autorității concluzionează că ajutorul acordat în mod ilegal este incompatibil cu Acordul privind SEE și obligă statul AELS în cauză să recupereze ajutorul incompatibil de la beneficiar. Implicarea instanțelor naționale în asemenea cazuri rezultă, de obicei, ca urmare a acțiunilor introduse de beneficiari în vederea analizării legalității cererii de rambursare emise de autoritățile naționale. Cu toate acestea, în funcție de dreptul procedural național, este posibilă și introducerea altor tipuri de acțiuni în justiție (de exemplu, acțiuni introduse de autoritățile unui stat AELS împotriva beneficiarului în vederea executării integrale a unei decizii de recuperare a Autorității).
19. Atunci când protejează interesele particularilor, instanțele naționale trebuie să ia pe deplin în considerare aplicarea efectivă a articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție și interesele pieței SEE.
20. Rolul instanțelor naționale în situațiile de mai sus este detaliat în secțiunile 1.2 și 1.3 din prezentul capitol.
- 1.2. Rolul instanțelor naționale în aplicarea articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție – ajutoare de stat ilegale**
21. Conform jurisprudenței Curții Europene de Justiție, clauza de statu quo prevăzută la articolul 88 alineatul (3) din Tratatul CE, care se reflectă în ultima teză a articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, creează drepturi individuale care au un efect direct pentru părțile vizate (de exemplu, pentru concurenții beneficiarului) ⁽³⁰⁾. Părțile vizate își pot exercita drepturile prin introducerea unei acțiuni împotriva statului membru al CE care a acordat ajutorul în fața instanțelor naționale competente. Astfel, instrumentarea acțiunilor și, în consecință, protejarea drepturilor concurenților, în conformitate cu articolul 88 alineatul (3) din Tratatul CE, constituie unul dintre rolurile cele mai importante de care dispun instanțele naționale în domeniul ajutoarelor de stat.
22. Instanțele naționale din statele AELS îndeplinesc aceeași funcție. Cu toate acestea, în statele AELS, efectul intern al legislației SEE este reglementat de legea constituțională, în temeiul Protocolului 35 la Acordul privind SEE. În conformitate cu Protocolul 35, statele AELS trebuie să se asigure, dacă este cazul printr-o dispoziție statutară separată, că în cazuri de conflict între normele SEE puse în aplicare și alte dispoziții statutare, normele SEE puse în aplicare au întâietate. Potrivit Curții, persoanele fizice și operatorii economici trebuie să aibă dreptul să invoce și să solicite la nivel național orice drepturi care decurg din dispozițiile legislației SEE ⁽³¹⁾, ca făcând parte din respectiva ordine juridică națională, în cazul în care acestea sunt necondiționate și suficient de precise ⁽³²⁾. În opinia Autorității și în temeiul jurisprudenței Curții Europene de Justiție privind dispoziția identică de la articolul 88 alineatul (3) din Tratatul CE, articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție îndeplinește criteriile implicite din Protocolul 35 la Acordul privind SEE de a fi necondiționat și suficient de precis.

⁽²⁷⁾ Cauza C-199/06, CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, Rep. 2008, p. I-469, punctul 38; cauza C-17/91, Lornoy și alții/statul belgian, Rec. 1992, p. I-6523, punctul 30; și cauza C-354/90, Fédération Nationale du Commerce Extérieur des Produits Alimentaires și alții/Franța, punctul 14.

⁽²⁸⁾ Printre acestea se numără autoritățile de la nivel național, regional și local.

⁽²⁹⁾ Cauza C-368/04, Transalpine Ölleitung in Österreich, punctele 38 și 44; cauzele conexe C-261/01 și C-262/01, Van Calster și Cleeren, punctul 75; și cauza C-295/97, Piaggio, punctul 31.

⁽³⁰⁾ Cauza 6/64, Costa c. E.N.E.L., Rec. 1964, p. 1141; cauza 120/73, Lorenz GmbH/Bundesrepublik Deutschland și alții, Rec. 1973, p. 1471, punctul 8 și cauza C-354/90, Fédération Nationale du Commerce Extérieur des Produits Alimentaires și alții/Franța, punctul 11.

⁽³¹⁾ A se vedea în acest context și preambulul la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, care precizează că „obiectivul părților contractante la Acordul privind SEE, respectând întru totul independența instanțelor, de a obține și menține o interpretare și o aplicare cât de uniformă posibil a Acordului privind SEE și a legislației comunitare care sunt reproduse în mare parte în acord și de a obține un tratament egal al persoanelor fizice și operatorilor economici în ceea ce privește cele patru libertăți și condițiile concurenței”. Preambulul mai prevede că „în aplicarea protocoalelor 1-4 la prezentul Acord trebuie să se acorde o atenție corespunzătoare practicilor juridice și administrative ale Comisiei Comunităților Europene înainte de intrarea în vigoare a prezentului Acord”.

⁽³²⁾ Cauza E-1/94 Ravintoloitsijain Liiton Kustannus Oy Restamark, Rec. 1994-1995, Raportul Curții EFTA 15, punctul 77.

23. Faptul că ultima teză din articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție a fost încorporată în ordinea juridică națională a statelor AELS⁽³³⁾ permite părților afectate să introducă acțiuni împotriva încălcării obligației de statu quo în fața instanțelor naționale. Prin urmare, o instanță națională ar trebui să apeleze la toate instrumentele și căile de atac corespunzătoare și să aplice toate dispozițiile relevante ale legislației naționale în vederea respectării legislației naționale de aplicare a ultimei teze din articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție⁽³⁴⁾.
24. Rolul esențial jucat de instanțele naționale în acest context rezultă, de asemenea, din faptul că propriile competențe ale Autorității în ceea ce privește protecția concurenților și a altor terți împotriva ajutoarelor ilegale sunt limitate. Mai important, Autoritatea nu poate adopta o decizie finală de dispunere a recuperării numai ca urmare a faptului că ajutorul nu a fost notificat în conformitate cu articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție⁽³⁵⁾. Prin urmare, Autoritatea trebuie să realizeze o evaluare completă a compatibilității, indiferent dacă obligația de statu quo a fost respectată sau nu⁽³⁶⁾. Evaluarea poate fi îndelungată, iar competențele Autorității de a emite ordine de recuperare preliminară sunt supuse unor cerințe legale foarte stricte⁽³⁷⁾.
25. În consecință, acțiunile în fața instanțelor naționale oferă un important mijloc de despăgubire a concurenților și a altor terți afectați de ajutoarele de stat ilegale. Printre căile de atac disponibile în fața instanțelor naționale se numără:
- împiedicarea plății ajutoarelor ilegale;
 - recuperarea ajutoarelor ilegale (indiferent de compatibilitate);
 - recuperarea dobânzilor corespunzătoare unei perioade de ilegalitate;
 - despăgubiri pentru concurenți și alți terți și
 - măsuri provizorii împotriva ajutoarelor ilegale.

26. Fiecare dintre aceste căi de atac este detaliată în secțiunile 1.2.1 – 1.2.6 din prezentul capitol.

1.2.1. Împiedicarea plății ajutoarelor ilegale

27. Instanțele naționale sunt obligate să protejeze drepturile particularilor afectați de încălcarea obligației de statu quo. Prin urmare, instanțele naționale trebuie să impună toate consecințele juridice corespunzătoare, în conformitate cu legislația națională, atunci când are loc o încălcare a articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.⁽³⁸⁾ Cu toate acestea, obligațiile instanțelor naționale nu sunt limitate la ajutoare ilegale deja plătite. Acestea se extind și la cazurile în care urmează a fi efectuată o plată ilegală. Instanțele naționale trebuie să protejeze drepturile persoanelor împotriva unei posibile încălcări a acestor drepturi⁽³⁹⁾. Prin urmare, atunci când urmează să se plătească un ajutor ilegal, instanța națională este obligată să împiedice efectuarea plății.
28. Obligația instanțelor naționale de a împiedica plata unui ajutor ilegal poate apărea într-o varietate de situații procedurale, în funcție de diferitele tipuri de acțiuni disponibile în temeiul legislației naționale. Frecvent, reclamantul va încerca să conteste valabilitatea actului național de acordare a ajutorului de stat ilegal. În asemenea

⁽³³⁾ Obligația de statu quo a fost pusă în aplicare în Islanda prin articolul 30 din Legea concurenței (Samkeppnislög) nr. 44/2005, cu amendamente ulterioare (The Law Gazette, Secțiunea A, 20 mai 2005). În Norvegia este pusă în aplicare prin articolul 1 din Regulamentul nr. 198 din 21.2.2003 [Forskrift om gjennomføring av EØS-avtalens vedlegg til Protokoll 3 om nærmere regler for anvendelsen av EF-traktatens artikkel 93 (prosedyreforordningen)], stabilită prin Decretul regal din 21 februarie 2003 în temeiul Actului nr. 117 din 27 noiembrie 1992 referitor la ajutorul de stat, a se vedea articolul 61 din Acordul privind SEE, cu amendamentele ulterioare. Regulamentul nr. 198 a fost modificat ultima dată de Regulamentul nr. 277 din 3.3.2006, prevăzut de Decretul regal de la aceeași dată. Întrucât Liechtenstein are un sistem monist, obligația de statu quo face, prin urmare, parte din ordinea juridică internă a Liechtensteinului (Liechtensteinisches Landesgesetzblatt, Jahrgang 1995, nr. 72, 28 aprilie 1995).

⁽³⁴⁾ Cu respectarea principiului prevăzut în articolul 3 alineatul (1) din Acordul privind SEE, este totuși răspunderea sistemului juridic intern al fiecărui stat AELS să determine procedura juridică ce conduce la acest rezultat, a se vedea cauza 120/73 Lorenz GmbH/Bundesrepublik Deutschland și alții, Rec. 1973, 1471, punctul 9.

⁽³⁵⁾ Cauza C-301/87, Franța/Comisia, („Boussac”), Rec. 1990, p. I-307 și cauza C-142/87, Belgia/Comisia, („Tubemeuse”), Rec. 1990, p. I-959.

⁽³⁶⁾ Cauza C-301/87, Franța/Comisia, („Boussac”), punctele 17-23; cauza C-142/87, Belgia/Comisia, („Tubemeuse”), punctele 15-19; cauza C-354/90, Fédération Nationale du Commerce Extérieur des Produits Alimentaires și alții/Franța, punctul 14 și cauza C-199/06, CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctul 38.

⁽³⁷⁾ A se vedea articolul 11 alineatul (2) din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, care cere să nu existe îndoeli cu privire la caracterul de ajutor a măsurii în cauză, să fie necesar să se acționeze urgent și să existe riscul grav al unor daune substanțiale și ireparabile pentru un concurent.

⁽³⁸⁾ Cauza C-354/90, Fédération Nationale du Commerce Extérieur des Produits Alimentaires și alții / Franța, punctul 12; cauza C-39/94, SFEI și alții, punctul 40; cauza C-368/04, Transalpine Ölleitung in Österreich, punctul 47 și cauza C-199/06, CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctul 41.

⁽³⁹⁾ Cauza C-368/04, Transalpine Ölleitung in Österreich, punctele 38 și 44; cauzele conexe C-261/01 și C-262/01, Van Calster și Cleeren, punctul 75 și cauza C-295/97 Piaggio, punctul 31.

cazuri, împiedicarea plății ilegale va fi, de obicei, consecința logică a constatării invalidității actului de acordare, ca urmare a încălcării de către statul AELS a articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție ⁽⁴⁰⁾.

1.2.2. Recuperarea ajutoarelor ilegale

29. Atunci când se confruntă cu ajutoare acordate în mod ilegal, o instanță națională trebuie să impună toate consecințele juridice ale ilegalității în temeiul legislației naționale. Prin urmare, instanța națională trebuie, în principiu, să dispună recuperarea integrală a ajutorului de stat ilegal de la beneficiar ⁽⁴¹⁾. Hotărârea privind recuperarea integrală a ajutorului de stat ilegal este legată de obligația care revine instanțelor naționale de a proteja drepturile individuale ale reclamantului (de exemplu, concurentul), în conformitate cu articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. Astfel, obligația de recuperare care incumbă instanțelor naționale este independentă de compatibilitatea măsurii de ajutor cu articolul 61 alineatele (2) sau (3) din Acordul privind SEE.
30. Deoarece instanțele naționale trebuie să dispună recuperarea integrală a ajutoarelor ilegale, indiferent de compatibilitatea acestora, recuperarea poate fi mai rapidă în fața unei instanțe naționale decât printr-o plângere adresată Autorității. Într-adevăr, spre deosebire de Autoritate ⁽⁴²⁾, instanța națională poate și trebuie să se limiteze la a stabili dacă măsura constituie ajutor de stat și dacă i se aplică obligația de statu quo.
31. Cu toate acestea, obligația de recuperare în sarcina instanțelor naționale nu este absolută. În conformitate cu cauza „SFEI” ⁽⁴³⁾, pot exista circumstanțe excepționale în care nu ar fi indicată recuperarea unui ajutor de stat ilegal. Standardul juridic care ar trebui aplicat în acest context ar trebui să fie similar celui aplicabil în temeiul articolelor 14 și 15 din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție ⁽⁴⁴⁾. Cu alte cuvinte, circumstanțele care nu ar împiedica un ordin de recuperare al Autorității nu pot justifica abținerea unei instanțe naționale de la dispunerea recuperării integrale. Standardul aplicat de Curtea de Justiție a AELS în această privință este foarte strict. ⁽⁴⁵⁾ În principiu, în temeiul abordării Curții de Justiție a AELS și a Curții Europene de Justiție, beneficiarul unui ajutor acordat în mod ilegal nu poate invoca principiul așteptărilor legitime împotriva unui ordin de recuperare al Autorității. ⁽⁴⁶⁾ Aceasta se datorează faptului că un operator economic diligent ar fi trebuit să poată verifica dacă ajutorul pe care l-a primit a fost notificat sau nu ⁽⁴⁷⁾.
32. Pentru a justifica nedispunerea recuperării de către instanța națională în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, trebuie ca un fapt specific și concret să fi generat așteptări legitime din partea beneficiarului ⁽⁴⁸⁾. Acesta poate fi cazul atunci când Autoritatea însăși a oferit asigurări precise că măsura în cauză nu constituie ajutor de stat sau că nu face obiectul obligației de statu quo ⁽⁴⁹⁾.
33. În temeiul jurisprudenței Curții Europene de Justiție ⁽⁵⁰⁾, obligația instanței naționale de a dispune recuperarea integrală a ajutorului de stat ilegal încetează în cazul în care, până la data la care instanța națională pronunță hotărârea, Autoritatea a decis deja că ajutorul este compatibil cu Acordul privind SEE. Deoarece scopul obligației de statu quo este de a asigura că nu pot fi puse în aplicare decât ajutoare compatibile, acest scop nu mai poate fi

⁽⁴⁰⁾ Cu privire la invaliditatea actului de acordare în cazurile în care un stat membru al CE a încălcat articolul 88 alineatul (3) din Tratatul CE, a se vedea cauza C-354/90, Fédération Nationale du Commerce Extérieur des Produits Alimentaires și alții/Franța, punctul 12; a se vedea, cu titlu de exemplu, de asemenea, Tribunalul Federal german („Bundesgerichtshof”), hotărârea din 4 aprilie 2003, V ZR 314/02, VIZ 2003, 340 și hotărârea din 20 ianuarie 2004, XI ZR 53/03, NVwZ 2004, 636.

⁽⁴¹⁾ Cauza C-71/04, Xunta de Galicia, Rec. 2005, p. I-7419, punctul 49; cauza C-39/94, SFEI și alții, punctele 40 și 68 și cauza C-354/90, Fédération Nationale du Commerce Extérieur des Produits Alimentaires și alții/Franța, punctul 12.

⁽⁴²⁾ Ceea ce necesită realizarea unei analize de compatibilitate înainte de a dispune recuperarea.

⁽⁴³⁾ Cauza C-39/94, SFEI și alții, punctele 70 și 71, făcând trimitere la concluziile avocatului general Jacobs în această cauză, punctele 73-75; a se vedea, de asemenea, cauza 223/85, RSV/Comisia, Rec. 1987, p. 4617, punctul 17 și cauza C-5/89, Comisia/Germania, Rec. 1990, p. I-3437, punctul 16.

⁽⁴⁴⁾ În ceea ce privește standardul aplicat în acest sens, a se vedea concluziile avocatului general Jacobs în cauza C-39/94, SFEI și alții, punctul 75.

⁽⁴⁵⁾ Articolul 14 prevede o exceptare de la obligația de recuperare a Autorității numai atunci când o recuperare ar contraveni principiilor generale ale legislației SEE. Singurul caz în care un stat AELS se poate abține de la punerea în aplicare a unei decizii de recuperare a Autorității este acela în care o asemenea recuperare ar fi imposibilă din punct de vedere obiectiv, a se vedea punctul 17 din Orientările Autorității în domeniul ajutorului de stat privind recuperarea ajutorului de stat ilegal și incompatibil (nepublicate). Capitolul corespunde Comunicării Comisiei pentru o punere în aplicare eficientă a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre să recupereze ajutorul de stat ilegal și incompatibil (JO C 272, 15.11.2007, p. 4). A se vedea cauza C-177/06 Comisia/Spania, Rec. 2007, p. I-7689, punctul 46.

⁽⁴⁶⁾ Cauzele conexe E-5/04, E-6/04 și E-7/04 Fesil și Finnford a.o./Autoritatea AELS de supraveghere, punctul 171 și Cauza E-2/05 Autoritatea AELS de supraveghere / Republica Islanda, Rec. 2005, Raportul Curții de Justiție a AELS 205, punctul 26. A se vedea, de asemenea, cauza C-5/89 Comisia/Germania, punctul 14; cauza C-169/95 Spania/Comisia, Rec. 1997, p. I-135, punctul 51 și cauza C-148/04 Unicredito Italiano, Rec. 2005, p. I-11137, punctul 104.

⁽⁴⁷⁾ Cauza C-5/89, Comisia/Germania, punctul 14; cauza C-24/95, Alcan Deutschland, Rec. 1997, p. I-1591, punctul 25 și cauzele conexe C-346/03 și C-529/03, Atzeni și alții, punctul 64.

⁽⁴⁸⁾ A se vedea concluziile avocatului general Jacobs în cauza C-39/94, SFEI și alții, punctul 73 și cauza 223/85, RSV/Comisia, punctul 17.

⁽⁴⁹⁾ Cauzele conexe C-182/03 și C-217/03 Belgia și Forum 187/Comisia, Rec. 2006, p. I-5479, punctul 147.

⁽⁵⁰⁾ Cauza C-199/06, CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctele 46 și 55 și Cauza C-384/07 Wienstrom, din 11 decembrie 2008, nepublicată încă, punctul 28.

ignorat atunci când Autoritatea a confirmat deja compatibilitatea ⁽⁵¹⁾. Prin urmare, obligația instanțelor naționale de a proteja drepturile individuale în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție rămâne valabilă atunci când Autoritatea încă nu a adoptat o decizie, indiferent dacă o procedură se află sau nu în curs desfășurare ⁽⁵²⁾.

34. Deși, ulterior adoptării de către Autoritate a unei decizii pozitive, instanța națională nu mai are obligația în temeiul legislației SEE de a dispune recuperarea integrală, o obligație de recuperare poate exista și în temeiul legislației naționale ⁽⁵³⁾. Cu toate acestea, atunci când există o asemenea obligație de recuperare, aceasta nu aduce atingere dreptului statului AELS de a repune în aplicare ajutorul la un moment ulterior.
35. După ce instanța națională decide că ajutorul ilegal a fost plătit prin încălcarea articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, aceasta trebuie să cuantifice ajutorul pentru a stabili suma care trebuie recuperată. Jurisprudența Curții de Justiție a AELS privind aplicarea articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE și articolului 87 alineatul (1) CE și practica decizională și orientările Autorității ar trebui să sprijine instanța în această privință. În cazul în care instanța națională se confruntă cu dificultăți în calcularea valorii ajutorului, aceasta poate solicita sprijinul Autorității, astfel cum se detaliază în secțiunea 2 din prezentul capitol.

1.2.3. Recuperarea dobânzii

36. Avantajul economic al ajutoarelor ilegale nu este limitat la valoarea nominală a acestora. În plus, beneficiarul obține un avantaj financiar care decurge din punerea în aplicare prematură a ajutorului. Acest lucru se datorează faptului că, dacă ajutorul ar fi fost notificat Autorității, plata s-ar fi efectuat (dacă ar fi fost cazul) mai târziu. Aceasta l-ar fi obligat pe beneficiar să împrumute fondurile corespunzătoare de pe piețele de capital, cu dobândă la ratele pieței.
37. Avantajul de timp necuvenit reprezintă motivul pentru care, în cazul în care recuperarea este dispusă de Autoritate, articolul 14 alineatul (2) din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție nu impune doar recuperarea valorii nominale a ajutorului, ci și recuperarea dobânzii începând din ziua în care ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarului până în ziua în care acesta este recuperat efectiv. Rata dobânzii care trebuie să se aplice în acest context este definită în Decizia nr. 195/04/COL a Autorității din 14 iulie 2004 ⁽⁵⁴⁾.
38. În temeiul jurisprudenței Curții Europene de Justiție ⁽⁵⁵⁾ și în vederea punerii în aplicare a articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, instanțele naționale ar trebui să dispună recuperarea avantajului financiar care rezultă din punerea în aplicare prematură a ajutorului (denumit în continuare „dobândă corespunzătoare perioadei de ilegalitate”). Aceasta se datorează faptului că punerea în aplicare prematură a ajutorului ilegal are ca efect faptul că, în funcție de circumstanțe, în cel mai bun caz, concurenții suferă mai devreme decât ar trebui, în termeni de concurență, efectele oricărui ajutor. Prin urmare, beneficiarul obține un avantaj necuvenit. ⁽⁵⁶⁾
39. Obligația instanței naționale de a dispune recuperarea dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate poate apărea în două situații diferite:
- a) în mod normal, instanța națională trebuie să dispună recuperarea integrală a ajutorului ilegal în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. În acest caz, atunci când se stabilește valoarea totală de recuperat, la valoarea ajutorului inițial trebuie adăugată dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate.
- b) Cu toate acestea, instanța națională trebuie să dispună recuperarea dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate și în circumstanțe în care, în mod excepțional, nu există obligația de a dispune recuperarea integrală. Obligația instanței naționale de a dispune recuperarea dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate continuă să existe chiar și ulterior adoptării unei decizii pozitive de către Autoritate ⁽⁵⁷⁾. Acest fapt poate avea o importanță majoră pentru potențialii reclamați, deoarece oferă o cale de atac reușită în cazurile în care Comisia a declarat deja ajutorul ca fiind compatibil cu funcționarea Acordului privind SEE.
40. Pentru respectarea obligației de recuperare pe care o au instanțele naționale cu privire la dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate, acestea trebuie să stabilească valoarea dobânzii care trebuie recuperată. În această privință se aplică următoarele principii:
- a) punctul de plecare este valoarea nominală a ajutorului ⁽⁵⁸⁾;
- b) la stabilirea ratei aplicabile a dobânzii și a metodei de calculare, instanțele naționale ar trebui să ia în considerare faptul că recuperarea dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate de către o instanță națională servește aceluiași scop ca recuperarea dobânzii de către Autoritate în temeiul articolului 14 din partea II a Protocolului 3

⁽⁵¹⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctul 49.

⁽⁵²⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctul 41.

⁽⁵³⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctele 53 și 55.

⁽⁵⁴⁾ Articolul 9 din Decizia nr. 195/04/COL a Autorității din 14 iulie 2004 (JO L 139, 25.5.2006, p. 37, Suplimentul SEE nr. 26, 25.5.2006, p. 1) modificată de Decizia nr. 789/08/COL din 17 decembrie 2008 (nepublicată încă).

⁽⁵⁵⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctele 50-52 și 55.

⁽⁵⁶⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctele 50-52 și 55.

⁽⁵⁷⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctele 52 și 55.

⁽⁵⁸⁾ A se vedea punctul 35 de mai sus. Impozitele plătite pentru valoarea ajutorului nominal pot fi deduse în scopul recuperării, a se vedea Cauza T-459/93 Siemens/Comisia, Rec. 1995, p. II-1675, punctul 83.

la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. În plus, cererile de recuperare a dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate sunt cereri de recuperare în temeiul legislației SEE, și anume al articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție ⁽⁵⁹⁾. Prin urmare, unor astfel de cereri li se aplică principiul echivalenței și cel al eficacității, descrise în secțiunea 1.4.1 din prezentul capitol;

- c) în vederea asigurării conformității cu articolul 14 din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție și pentru a respecta cerința de eficacitate, Autoritatea consideră că metoda de calculare a dobânzii utilizată de instanța națională nu poate fi mai puțin strictă decât cea prevăzută de Decizia nr. 195/04/COL a Autorității din 14 iulie 2004. ⁽⁶⁰⁾ În consecință, dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate trebuie calculată pe o bază compusă, iar rata aplicabilă a dobânzii nu poate fi mai mică decât rata de referință ⁽⁶¹⁾;
 - d) în plus, în opinia Autorității, rezultă din principiul echivalenței că, atunci când calcularea ratei dobânzii în temeiul legislației naționale este mai strictă decât cea prevăzută de Decizia nr. 195/04/COL a Autorității din 14 iulie 2004, instanța națională trebuie, de asemenea, să aplice normele naționale mai stricte și cererilor în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție;
 - e) data cu începere de la care se calculează dobânda va fi întotdeauna data la care ajutorul ilegal a fost pus la dispoziția beneficiarului. Data finală depinde de situația din momentul în care se pronunță hotărârea națională. În situația în care Autoritatea a aprobat deja ajutorul, data finală este data adoptării deciziei Autorității. Altfel, dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate se acumulează până la data rambursării efective a ajutorului de către beneficiar. În temeiul jurisprudenței Curții Europene de Justiție, dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate trebuie calculată și pentru perioada cuprinsă între adoptarea unei decizii afirmative de către Autoritate și anularea ulterioară a deciziei respective de către Curtea de Justiție a AELS ⁽⁶²⁾.
41. În cazul în care există îndoieli, instanța națională poate solicita sprijinul Autorității, în conformitate cu secțiunea 2 din prezentul capitol.

1.2.4. Acțiuni în despăgubiri

42. Instanțelor naționale li se poate solicita, de asemenea, să admită cereri de despăgubiri pentru daunele produse concurenților beneficiarilor și altor terți de către ajutoarele de stat ilegale ⁽⁶³⁾. Asemenea acțiuni în despăgubiri sunt îndreptate, de obicei, împotriva autorității de acordare a ajutorului de stat. Acestea pot fi foarte importante pentru reclamant, deoarece, spre deosebire de acțiunile care urmăresc numai recuperarea ajutoarelor, o acțiune în despăgubiri reușită oferă reclamantului o compensație financiară directă pentru pierderea suferită. Contestațiile depind, în mod evident, de normele juridice naționale. În această privință, Autoritatea subliniază că instanțele naționale trebuie să apeleze la toate instrumentele și căile de atac corespunzătoare și să aplice toate dispozițiile relevante ale legislației naționale în vederea respectării legislației naționale de punere în aplicare a ultimei teze din articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție și să protejeze drepturile conferite de legea în cauză persoanelor fizice și operatorilor economici.
43. Indiferent de posibilitatea de a solicita despăgubiri în temeiul legislației naționale, încălcarea obligației de statu quo poate genera acțiuni în despăgubiri în temeiul jurisprudenței Curții de Justiție a AELS ⁽⁶⁴⁾. Statele AELS trebuie să compenseze prejudiciile și daunele produse persoanelor în urma încălcărilor actelor secundare ale legislației SEE, precum și a părții principale a Acordului privind SEE ⁽⁶⁵⁾. Această răspundere există atunci când: (i) norma juridică încălcată urmărește să confere drepturi particularilor, (ii) încălcarea este suficient de gravă și (iii) există o legătură causală directă între încălcarea obligației statului membru și daunele suferite de părțile vătămate ⁽⁶⁶⁾.
44. Prima cerință (obligație în temeiul legislației SEE destinată protejării drepturilor particularilor) este, în opinia Autorității, îndeplinită în raport cu încălcarea articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. Curtea de Justiție a AELS a susținut că se consideră că încălcarea cerințelor statului de drept conferă drepturi particularilor atunci când dispoziția relevantă este necondiționată și suficient de precisă ⁽⁶⁷⁾. Astfel cum prevede punctul 22 de mai sus, Autoritatea consideră că aceste criterii sunt îndeplinite de articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.
45. Cerința unei încălcări suficient de grave a legislației SEE este în general îndeplinită și în cazul încălcării articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. Curtea de Justiție a AELS a susținut că acest lucru depinde de măsura în care, exercitându-și puterile legislative, o

⁽⁵⁹⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctele 52 și 55.

⁽⁶⁰⁾ A se vedea articolele 9-11 din Decizia nr. 195/04/COL a Autorității din 14 iulie 2004 modificată de Decizia nr. 789/08/COL din 17 decembrie 2008.

⁽⁶¹⁾ A se vedea nota de subsol de mai sus.

⁽⁶²⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctul 69.

⁽⁶³⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctele 53 și 55; cauza C-368/04 Transalpine Ölleitung in Österreich, punctul 56 și cauza C-334/07 P Comisia/Freistaat Sachsen, din 11 decembrie 2008, nepublicată încă, punctul 54.

⁽⁶⁴⁾ Cauza E-9/97 Erla María Sveinbjörnsdóttir/Islanda, Rec. 1998, Raportul Curții de Justiție a AELS 95, punctele 59-63, 66-69 și cauza E-4/01 Karl K. Karlsson/Islanda, Raportul Curții de Justiție a AELS, Rec. 2002, p. 240, punctele 32, 37-38, 40, 47.

⁽⁶⁵⁾ Cauza E-4/01 Karl K. Karlsson/Islanda, punctul 32.

⁽⁶⁶⁾ A se vedea cauza E-9/97 Erla María Sveinbjörnsdóttir/Islanda, punctul 66 și cauza E-4/01 Karl K. Karlsson/Islanda, punctul 32. A se vedea, de asemenea, C-173/03 Traghetti del Mediterraneo/Italia, punctul 45.

⁽⁶⁷⁾ Cauza E-1/94 Ravintoloitsijain Liiton Kustannus Oy Restamark, punctul 77.

parte contractantă la Acordul privind SEE a încălcat în mod evident și grav limitele exercitării competențelor sale. Pentru a stabili dacă această condiție este îndeplinită, trebuie luați în considerare toți factorii care caracterizează situația. Printre aceștia se numără claritatea și precizia normei încălcate; marja de apreciere pe care norma în cauză o lasă la latitudinea autorităților naționale; dacă încălcarea și dauna respectivă au fost intenționate sau involuntare; și dacă eventualele erori în legislație au fost scuzabile sau nescuzabile⁽⁶⁸⁾. Cu toate acestea, în privința articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, autoritățile din statele AELS nu dispun de nicio marjă de apreciere pentru a nu notifica măsurile de ajutor de stat. În principiu, acestea au obligația absolută de a notifica toate măsurile de acest fel înainte de punerea lor în aplicare. Deși uneori Curtea de Justiție a AELS ține seama de caracterul scuzabil al încălcării legislației SEE relevante⁽⁶⁹⁾, în mod normal, în cazul acordării ajutoarelor de stat autoritățile din statele AELS trebuie să cunoască pe deplin această obligație și nu pot susține că nu aveau cunoștința de obligația de statu quo. În caz de îndoială, statele AELS pot întotdeauna să notifice măsura Autorității din rațiuni de siguranță juridică⁽⁷⁰⁾.

46. A treia cerință, aceea ca încălcarea legislației SEE să fi produs un prejudiciu financiar efectiv și cert reclamantului, poate fi îndeplinită în diverse moduri.
47. Deseori, reclamantul susține că ajutorul a fost direct responsabil de un beneficiu nerealizat. Atunci când se confruntă cu o asemenea solicitare, instanța națională ar trebui să ia în considerare următoarele aspecte:
- a) în temeiul cerințelor legislației SEE privind echivalența și eficacitatea⁽⁷¹⁾, normele naționale nu pot exclude răspunderea unui stat AELS pentru beneficiul nerealizat⁽⁷²⁾. În virtutea legislației SEE, prejudiciul poate exista indiferent dacă încălcarea a avut ca urmare pierderea de active de către reclamant sau împiedicarea acestuia de a-și consolida situația activelor. În cazul în care legislația națională cuprinde o asemenea excludere, instanța națională ar trebui să nu aplice dispoziția în cauză în ceea ce privește acțiunile în despăgubiri în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție;
 - b) determinarea valorii efective a beneficiului nerealizat este mai ușoară atunci când ajutorul ilegal i-a permis beneficiarului să beneficieze de un contract sau de o anumită oportunitate comercială în defavoarea reclamantului. Instanța națională poate în acest caz să calculeze venitul pe care reclamantul probabil l-ar fi generat în cadrul acestui contract. În cazurile în care contractul a fost deja executat de către beneficiar, instanța națională va ține seama, de asemenea, de profitul efectiv generat;
 - c) în cazul în care ajutorul conduce numai la o pierdere generală de cotă de piață, evaluările daunelor sunt mai complicate. O posibilă modalitate de abordare a unor astfel de cazuri ar putea fi compararea situației venitului efectiv al reclamantului (pe baza contului de profit și pierdere) cu situația ipotetică a venitului în cazul în care ajutorul ilegal nu ar fi fost acordat;
 - d) pot exista circumstanțe în care daunele suferite de reclamant depășesc beneficiul nerealizat. O astfel de situație ar fi, de exemplu, aceea în care, drept consecință a ajutorului ilegal, reclamantul este forțat să-și înceteze activitatea (de exemplu, prin insolabilitate).
48. Posibilitatea de a solicita despăgubiri este, în principiu, independentă de orice investigație paralelă a Autorității cu privire la aceeași măsură de ajutor. O asemenea investigație în curs de desfășurare nu eliberează instanța națională de obligația pe care o are de a proteja drepturile individuale în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție⁽⁷³⁾. Deoarece reclamantul poate demonstra ca a suferit o pierdere din cauza punerii în aplicare premature a ajutorului și, mai concret, în urma avantajului de timp ilegal al beneficiarului, posibilitatea admiterii acțiunilor în despăgubiri nu este exclusă nici atunci când Autoritatea a aprobat deja ajutorul în momentul în care instanța națională pronunță o hotărâre⁽⁷⁴⁾.
49. Normele procedurale naționale permit uneori instanței naționale să recurgă la unele estimări rezonabile în scopul determinării valorii efective a despăgubirilor care trebuie acordate reclamantului. Acolo unde este cazul și cu condiția respectării principiului eficacității⁽⁷⁵⁾, utilizarea unor asemenea estimări ar fi posibilă și în cadrul acțiunilor în despăgubiri în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. Acestea pot fi un instrument util pentru instanțele naționale care se confruntă cu dificultăți la calcularea despăgubirilor.

⁽⁶⁸⁾ Cauza E-9/97 Erla María Sveinbjörnsdóttir/Islanda, punctele 68-69 și cauza E-4/01 Karl K. Karlsson/Islanda, punctul 38. Cu privire la marja de apreciere de care se bucură autoritățile în cauză, a se vedea, de asemenea, cauzele conexate C-46/93 și C-48/93 Brasserie du Pêcheur și Factortame, Rec. 1996, p. I-1029, punctul 55, cauza C-278/05 Robins și alții, Rep. 2007, p. I-1053, punctul 71; cauza C-424/97 Haim, Rec. 2000, p. I-5123, punctul 38 și cauza C-5/94 Hedley Lomas, Rec. 1996, p. I-2553, punctul 28.

⁽⁶⁹⁾ E-9/97 Erla María Sveinbjörnsdóttir/Islanda, punctul 69, cauza E-4/01 Karl K. Karlsson/Islanda, punctul 38. A se vedea, de asemenea, cauzele conexate C-46/93 și C-48/93 Brasserie du Pêcheur and Factortame, punctul 56.

⁽⁷⁰⁾ Deși încălcările articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție trebuie, în general, să fie considerate drept suficient de grave, pot exista circumstanțe excepționale care stau în calea unei solicitări de despăgubiri. În astfel de circumstanțe, este posibil să nu fie îndeplinite condițiile solicitării unei încălcări suficient de grave. A se vedea punctele 31 și 32 de mai sus.

⁽⁷¹⁾ A se vedea secțiunea 1.4.1 de mai jos.

⁽⁷²⁾ Cauzele conexate C-46/93 și C-48/93 Brasserie du Pêcheur și Factortame, punctele 87 și 90.

⁽⁷³⁾ Cauza C-39/94 SFEI și alții, punctul 44.

⁽⁷⁴⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctele 53 și 55.

⁽⁷⁵⁾ A se vedea secțiunea 1.4.1 de mai jos.

50. Cerințele legale prealabile pentru acțiunile în despăgubiri în temeiul legislației SEE și problemele legate de calcularea despăgubirilor pot, de asemenea, face obiectul cererilor de asistență din partea Autorității în temeiul secțiunii 2 din prezentul capitol.

1.2.5. Acțiunile în despăgubiri împotriva beneficiarului

51. Astfel cum s-a descris mai sus, potențialii reclamanți au dreptul să introducă acțiuni în despăgubiri împotriva autorității care acordă ajutorul. Cu toate acestea, pot exista circumstanțe în care reclamantul preferă să solicite despăgubiri direct de la beneficiar.
52. Întrucât articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție nu impune obligații directe beneficiarului de ajutor de stat, legislația SEE nu oferă un temei suficient pentru asemenea acțiuni ⁽⁷⁶⁾. Totuși, acest fapt nu aduce atingere în niciun fel posibilității unei acțiuni reușite în despăgubiri împotriva beneficiarului în temeiul dreptului național material. În acest context, potențialii reclamanți trebuie să se bazeze pe normele naționale care reglementează răspunderea extracontractuală ⁽⁷⁷⁾.

1.2.6. Măsuri provizorii

53. Datoria instanțelor naționale de a trage concluziile juridice necesare din încălcarea obligației de statu quo nu este limitată la hotărârile definitive ale acestora. În cadrul rolului acestora în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, instanțele naționale trebuie, de asemenea, să ia măsuri provizorii atunci când acestea sunt oportune pentru a proteja drepturile individuale ale persoanelor ⁽⁷⁸⁾ și eficacitatea articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.
54. Competența instanțelor naționale de a adopta măsuri provizorii poate avea o importanță majoră pentru părțile interesate atunci când este necesară o soluție rapidă. Datorită capacității de a acționa prompt împotriva ajutoarelor ilegale, precum și apropierii și varietății măsurilor aflate la dispoziția acestora, instanțele naționale sunt cele mai în măsură să ia măsuri provizorii atunci când ajutorul ilegal a fost deja plătit sau urmează a fi plătit.
55. Cele mai simple cazuri sunt cele în care ajutorul ilegal încă nu a fost plătit, însă există riscul efectuării unor asemenea plăți pe durata procedurilor judiciare naționale. În asemenea cazuri, obligația de a împiedica încălcarea articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție ⁽⁷⁹⁾ poate necesita ca instanța națională să emită un ordin provizoriu care să împiedice plata ilegală până la soluționarea fondului cauzei.
56. Atunci când plata ilegală a fost deja efectuată, rolul care le revine instanțelor naționale în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție presupune, de obicei, dispunerea recuperării integrale (inclusiv a dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate). Dat fiind principiul eficacității ⁽⁸⁰⁾, instanța națională nu poate amâna acest lucru prin întârzierea procedurilor în mod nejustificat. Asemenea întârzieri nu numai că ar aduce atingere drepturilor particularilor pe care le protejează articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, ci ar și crește în mod direct prejudiciul concurențial care decurge din ilegalitatea ajutorului.
57. Cu toate acestea, în pofida existenței acestei obligații cu caracter general, pot exista circumstanțe în care decizia definitivă a instanței naționale este întârziată. În asemenea cazuri, obligația de a proteja drepturile particularilor în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție obligă instanța națională să ia toate măsurile provizorii necesare aflate la dispoziția acesteia, conform cadrului procedural național în vigoare, pentru a opri, cel puțin temporar, efectele anticoncurențiale ale ajutorului („recuperare provizorie”) ⁽⁸¹⁾. În acest context, aplicarea normelor procedurale naționale este supusă respectării principiilor echivalenței și eficacității ⁽⁸²⁾.
58. În cazul în care, în baza jurisprudenței Curții de Justiție a AELS și a instanțelor comunitare și conform practicii Autorității, judecătorul național are convingerea rezonabilă, la prima vedere, că măsura în cauză presupune un ajutor de stat ilegal, cea mai rapidă soluție ar fi, în opinia Autorității și în conformitate cu dreptul național procedural, să se dispună plasarea într-un cont blocat a ajutorului ilegal și a dobânzii corespunzătoare perioadei de ilegalitate, până la soluționarea fondului cauzei. În hotărârea sa definitivă, instanța națională fie va dispune înapoierea fondurilor din contul blocat către autoritatea de acordare a ajutorului de stat, în cazul în care ilegalitatea ajutorului este confirmată, fie va dispune eliberarea fondurilor către beneficiar.
59. Recuperarea provizorie poate fi, de asemenea, un instrument foarte eficient în cazurile în care procedurile judiciare naționale se desfășoară în paralel cu o investigație a Autorității ⁽⁸³⁾. O investigație în curs de desfășurare a Autorității nu eliberează instanța națională de obligația sa de protecție a drepturilor particularilor în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție ⁽⁸⁴⁾. Prin urmare, instanța națională nu poate pur și simplu să-și suspende procedurile proprii până la

⁽⁷⁶⁾ Cauza C-39/94 SFEI și alții, punctele 72-74.

⁽⁷⁷⁾ Cauza C-39/94 SFEI și alții, punctul 75.

⁽⁷⁸⁾ Cauza C-354/90, Fédération Nationale du Commerce Extérieur des Produits Alimentaires și alții/ Franța, punctul 12; cauza C-39/94, SFEI și alți, punctul 52 și cauza C-368/04, Transalpine Ölleitung in Österreich, punctul 46.

⁽⁷⁹⁾ A se vedea secțiunea 1.2.1 de mai sus.

⁽⁸⁰⁾ A se vedea secțiunea 1.4.1 de mai jos.

⁽⁸¹⁾ A se vedea, de asemenea, cauza C-39/94 SFEI și alții, punctul 52 și cauza C-368/04 Transalpine Ölleitung in Österreich, punctul 46.

⁽⁸²⁾ A se vedea secțiunea 1.4.1 de mai jos.

⁽⁸³⁾ A se vedea secțiunea 1.3.1 de mai jos pentru orientările privind măsurile provizorii în caz de recuperare a ajutorului.

⁽⁸⁴⁾ Cauza C-39/94 SFEI și alții, punctul 44.

decizia Autorității și să lase între timp neprotejate drepturile reclamantului în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. Astfel, atunci când instanța națională dorește să aștepte rezultatul evaluării compatibilității de către Autoritate înaintea adoptării unui ordin de recuperare definitiv și irevocabil, instanța ar trebui să adopte măsuri provizorii corespunzătoare. Din nou, dispunerea plasării fondurilor într-un cont blocat pare o soluție corespunzătoare:

- a) în cazul în care Autoritatea declară ajutorul ca fiind incompatibil, instanța națională dispune înapoierea fondurilor din contul blocat către autoritatea de acordare a ajutorului de stat (ajutorul și dobânda corespunzătoare perioadei de ilegalitate);
- b) în cazul în care Autoritatea declară ajutorul ca fiind compatibil, aceasta ar elibera instanța națională de obligația sa în temeiul legislației SEE de dispunere a recuperării integrale.⁽⁸⁵⁾ Prin urmare, instanța poate dispune eliberarea către beneficiar a valorii efective a ajutorului, sub rezerva dispozițiilor de drept intern⁽⁸⁶⁾. Cu toate acestea, astfel cum se descrie în secțiunea 1.2.3 din prezentul capitol, instanța națională rămâne supusă obligației privind dispunerea recuperării dobânzii de ilegalitate în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție⁽⁸⁷⁾. Prin urmare, dobânda de ilegalitate va trebui plătită autorității de acordare a ajutorului de stat.

1.3. Rolul instanțelor naționale în punerea în aplicare a deciziilor negative de dispunere a recuperării ale Autorității AELS de Supraveghere

60. Instanțele naționale se pot confrunta cu probleme privind ajutorul de stat și în cazuri în care Autoritatea a dispus deja recuperarea. Deși cele mai multe cauze sunt acțiuni în anularea unui ordin de recuperare național, terții pot solicita, de asemenea, despăgubiri de la autoritățile naționale pentru nepunerea în aplicare a unei decizii de recuperare pronunțate de Autoritate.

1.3.1. Contestarea valabilității unui ordin național de recuperare

61. În conformitate cu articolul 14 alineatul (3) din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, statele AELS trebuie să pună în aplicare fără întârziere deciziile de recuperare. Recuperarea se desfășoară în conformitate cu procedurile disponibile în temeiul legislației interne, cu condiția ca acestea să permită o executare imediată și efectivă a deciziei de recuperare. Atunci când o normă procedurală internă împiedică recuperarea imediată și/sau efectivă, instanța națională trebuie să nu aplice dispoziția respectivă⁽⁸⁸⁾.
62. Valabilitatea ordinelor de recuperare emise de autoritățile naționale pentru punerea în aplicare a unei decizii de recuperare a Autorității este uneori contestată în fața unei instanțe naționale. Normele care reglementează aceste acțiuni sunt detaliate în Orientările privind ajutorul de stat ale Autorității AELS de Supraveghere privind recuperarea ajutorului de stat ilegal și incompatibil⁽⁸⁹⁾, ale căror principii de bază sunt rezumate mai jos.
63. În special, acțiunile în fața instanțelor naționale nu pot contesta valabilitatea deciziei subiacente a Autorității atunci când reclamantul ar fi putut contesta decizia direct în fața Curții de Justiție a AELS⁽⁹⁰⁾. De asemenea, aceasta înseamnă că, atunci când ar fi fost posibilă o contestare în temeiul articolului 36 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, instanța națională nu poate suspenda executarea deciziei de recuperare din motive legate de valabilitatea deciziei Autorității⁽⁹¹⁾.
64. Atunci când nu este clar dacă reclamantul poate introduce o acțiune în anulare în temeiul articolului 36 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție (de exemplu, întrucât măsura constituia o schemă de ajutor cu un domeniu de aplicare extins în privința căreia reclamantul nu poate demonstra că este în mod individual vizat), instanța națională trebuie, în principiu, să ofere protecție juridică. Într-o asemenea situație, atunci când acțiunea introdusă are în vedere valabilitatea și legalitatea deciziei Autorității, judecătorul național trebuie să se bazeze pe procedura prevăzută de articolul 34 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.

⁽⁸⁵⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctele 46 și 55.

⁽⁸⁶⁾ A se vedea punctul 34 de mai sus.

⁽⁸⁷⁾ Cauza C-199/06 CELF și Ministre de la Culture et de la Communication, punctele 52 și 55.

⁽⁸⁸⁾ Cauza C-232/05 Comisia/Franța, („Scott”), punctele 49-53.

⁽⁸⁹⁾ Nepublicate. Capitolul corespunde Comunicării Comisiei pentru o punere în aplicare eficientă a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre să recupereze ajutorul de stat ilegal și incompatibil (JO 2007 C 272, 15.11.2007, p. 4).

⁽⁹⁰⁾ A se vedea trimiterile citate la nota de subsol 25.

⁽⁹¹⁾ Cauza C-232/05, Comisia/Franța, („Scott”), punctele 59 și 60.

65. Acordarea măsurilor provizorii în asemenea circumstanțe se supune unor cerințe legale foarte stricte, definite de Curtea Europeană de Justiție în jurisprudența „Zuckerfabrik”⁽⁹²⁾ și „Atlanta”⁽⁹³⁾: o instanță națională poate suspenda ordinele de recuperare cu respectarea următoarelor condiții: (i) instanța are îndoieli grave cu privire la valabilitatea actului. Dacă valabilitatea actului contestat nu este deja pe rol în fața Curții de Justiție a AELS, aceasta trebuie să se bazeze pe procedura prevăzută de articolul 34 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție; (ii) este vorba de o urgență în sensul că măsura provizorie este necesară pentru a evita daune grave și ireparabile cauzate părții care solicită măsura și (iii) instanța trebuie să țină seama în mod corespunzător de interesul SEE. În evaluarea tuturor acestor condiții, instanța națională trebuie să respecte orice hotărâre a Curții de Justiție a AELS privind legalitatea deciziei Autorității sau privind o cerere de măsură provizorie la nivelul SEE⁽⁹⁴⁾.

1.3.2. Despăgubiri pentru nepunerea în aplicare a unei decizii de recuperare

66. La fel ca încălcările obligației de statu quo, nerespectarea de către autoritățile statelor AELS a unei decizii de recuperare a Autorității în temeiul articolului 14 din partea II a Protocolului 3 Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție poate, în opinia Autorității, să conducă la acțiuni în despăgubiri în temeiul jurisprudenței Curții de Justiție a AELS⁽⁹⁵⁾. În opinia Autorității, abordarea unor asemenea acțiuni în despăgubiri reflectă principiile stabilite mai sus în ceea ce privește încălcările obligației de statu quo⁽⁹⁶⁾. Acest lucru se datorează faptului că (i) obligația de recuperare a statului AELS urmărește protejarea aceluiași drepturi ale particularilor ca și obligația de statu quo și (ii) deciziile de recuperare ale Autorității nu lasă nicio marjă de apreciere autorităților naționale; astfel, încălcarea obligației de recuperare trebuie, în principiu, să fie considerată suficient de gravă. În consecință, admiterea unei acțiuni în despăgubiri pentru nepunerea în aplicare a unei decizii de recuperare a Autorității depinde iarăși de măsura în care reclamantul poate demonstra că a suferit o pierdere ca urmare directă a recuperării întârziate⁽⁹⁷⁾.

1.4. Norme procedurale și calitate procesuală în fața instanțelor naționale

1.4.1. Principii generale

67. Instanțele naționale trebuie să asigure îndeplinirea obligației de statu quo și să protejeze drepturile persoanelor împotriva ajutoarelor de stat ilegale. În principiu, acestor proceduri li se aplică normele procedurale interne⁽⁹⁸⁾. Cu toate acestea, aplicarea legislației interne în aceste circumstanțe se supune următoarelor două condiții esențiale:

- normele procedurale interne aplicabile acțiunilor în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție nu pot fi mai puțin favorabile decât cele aplicabile acțiunilor în temeiul legislației interne (principiul echivalenței)⁽⁹⁹⁾ și
- normele procedurale interne nu pot face excesiv de dificilă sau practic imposibilă exercitarea drepturilor conferite prin legislația SEE (principiul eficacității)⁽¹⁰⁰⁾.

68. În general, instanțele naționale trebuie să nu aplice normele interne în cazul în care acestea ar încălca principiile menționate la punctul 67.

1.4.2. Calitate procesuală

69. Principiul eficacității are un impact direct asupra calității procesuale a potențialilor reclamații în fața instanțelor naționale în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. În această privință, legislația SEE cere ca normele interne privind calitatea procesuală să nu submineze dreptul la o protecție juridică efectivă⁽¹⁰¹⁾. Prin urmare, normele interne nu pot limita calitatea procesuală doar la concurenții beneficiarului⁽¹⁰²⁾. Terții care nu sunt afectați de denaturarea concurenței care rezultă din măsura de ajutor pot avea, de asemenea, un interes juridic suficient de o natură diferită (astfel cum s-a admis în cazurile privind fiscalitatea) pentru a aduce acțiunea în fața unei instanțe naționale⁽¹⁰³⁾.

⁽⁹²⁾ Cauzele conexe C-143/88 și C-92/89, Zuckerfabrik Süderdithmarschen și Zuckerfabrik Soest/Hauptzollamt Itzehoe și Hauptzollamt Paderborn, Rec. 1991, p. I-415, punctul 33.

⁽⁹³⁾ Cauza C-465/93, Atlanta Fruchthandels-gesellschaft și alții/Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft, Rec. 1995, p. I-3761, punctul 51.

⁽⁹⁴⁾ Pentru indicații suplimentare, a se vedea capitolul din Orientările Autorității în domeniul ajutorului de stat privind ajutorul de stat ilegal și incompatibil, punctul 57.

⁽⁹⁵⁾ Cauza E-9/97 Erla María Sveinbjörnsdóttir./ Islanda, punctele 59-63, 66-69 și cauza E-4/01 Karl K. Karlsson/Islanda, punctele 32, 37-38, 40, 47.

⁽⁹⁶⁾ A se vedea secțiunea 1.2.4 de mai sus.

⁽⁹⁷⁾ A se vedea punctele 46-49 de mai sus.

⁽⁹⁸⁾ Cauza C-368/04, Transalpine Ölleitung in Österreich, punctul 45 și cauza C-526/04, Laboratoires Boiron, Rec. 2006, p. I-7529, punctul 51.

⁽⁹⁹⁾ Cauza E-4/01 Karl K. Karlsson/Islanda, punctul 33. A se vedea, de asemenea, cauza C-368/04 Transalpine Ölleitung in Österreich, punctul 45; cauzele conexe C-392/04 și C-422/04 i-21 Germany, Rec. 2006, p. I-8559, punctul 57 și cauza 33/76 Rewe, Rec.1976, p. 1989, punctul 5.

⁽¹⁰⁰⁾ Cauza E-4/01 Karl K. Karlsson/Islanda, punctul 33. A se vedea, de asemenea, cauza C-368/04, Transalpine Ölleitung in Österreich, punctul 45; cauza C-174/02 Streekgewest, Rec. 2005, p. I-85, punctul 18 și cauza 33/76, Rewe, punctul 5

⁽¹⁰¹⁾ Cauza C-174/02 Streekgewest, punctul 18.

⁽¹⁰²⁾ Cauza C-174/02 Streekgewest, punctele 14-21.

⁽¹⁰³⁾ Cauza C-174/02 Streekgewest, punctul 19.

1.4.3. Aspecte legate de calitatea procesuală în cauze fiscale

70. Jurisprudența citată mai sus este relevantă în special pentru ajutoarele de stat acordate sub forma exonerărilor de impozite și de alte datorii financiare. În asemenea cazuri, persoane care nu beneficiază de aceeași scutire contestă propria sarcină fiscală în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție ⁽¹⁰⁴⁾.
71. Cu toate acestea, terții contribuabili pot invoca obligația de statu quo numai atunci când propria plată fiscală face parte integrantă din măsura de ajutor de stat ilegală ⁽¹⁰⁵⁾. Acesta este cazul atunci când, în temeiul normelor interne relevante, venitul fiscal este rezervat exclusiv finanțării ajutorului de stat ilegal și are un impact direct asupra valorii ajutorului de stat acordat prin încălcarea articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție ⁽¹⁰⁶⁾.
72. În general, în cazul în care au fost acordate scutiri de la impozitele generale, nu sunt îndeplinite criteriile de mai sus. Prin urmare, în general, o întreprindere care trebuie să plătească astfel de impozite nu poate pretinde că exonerarea fiscală acordată altei întreprinderi este ilegală în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. ⁽¹⁰⁷⁾ De asemenea, din jurisprudența constantă a Curții Europene de Justiție rezultă că extinderea unei exonerări de impozit ilegale la reclamant nu constituie o cale de atac corespunzătoare în cazul încălcării articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. O asemenea măsură nu ar elimina efectele anticoncurențiale ale ajutorului ilegal, ci, dimpotrivă, le-ar consolida ⁽¹⁰⁸⁾.

1.4.4. Strângerea probelor

73. Principiul eficacității poate influența, de asemenea, procesul de strângere a probelor. De exemplu, atunci când sarcina probei cu privire la o anumită cerere face imposibilă sau excesiv de dificilă susținerea acțiunii reclamantului (de exemplu, deoarece documentele justificative necesare nu se află în posesia acestuia), instanța națională trebuie să utilizeze toate mijloacele disponibile în temeiul normelor procedurale interne pentru a acorda reclamantului acces la aceste probe. Printre acestea se poate număra, atunci când acest lucru este prevăzut de legislația internă, obligația instanței naționale de a ordona părutului sau unui terț să pună la dispoziția reclamantului documentele necesare ⁽¹⁰⁹⁾.

2. SPRIJINUL ACORDAT DE AUTORITATEA AELS DE SUPRAVEGHERE INSTANȚELOR NAȚIONALE

74. Articolul 3 din Acordul privind SEE, care este redactat după modelul articolului 10 din Tratatul CE, prevede obligația părților contractante de a lua măsurile corespunzătoare pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor care decurg din Acordul privind SEE și de a facilita cooperarea în cadrul acestuia ⁽¹¹⁰⁾. Pe baza jurisprudenței Curții Europene de Justiție, articolul 10 din Tratatul CE prevede obligația Comisiei Europene de a acorda asistență instanțelor naționale atunci când acestea aplică legislația comunitară ⁽¹¹¹⁾. În schimb, instanțele naționale pot fi obligate să acorde asistență Comisiei Europene în îndeplinirea atribuțiilor acesteia ⁽¹¹²⁾. Autoritatea consideră că are obligații similare de cooperare sinceră față de instanțele naționale ale statelor AELS, în temeiul articolului corespunzător 3 din Acordul privind SEE și articolului 2 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.
75. Dat fiind rolul cheie pe care îl joacă instanțele naționale în aplicarea normelor privind ajutoarele de stat, Autoritatea se angajează să susțină instanțele naționale atunci când acestea din urmă consideră necesară o asemenea asistență pentru adoptarea unei hotărâri într-o cauză pendinte. În timp ce capitoul anterior din Orientările privind ajutorul de stat ale Autorității de Supraveghere cu privire la cooperarea dintre instanțele naționale și Autoritatea AELS de Supraveghere în domeniul ajutoarelor de stat ⁽¹¹³⁾ oferea deja instanțelor naționale posibilitatea de a solicita asistența Autorității, această posibilitate nu a fost utilizată în mod frecvent de către instanțele naționale. Prin urmare, Autoritatea dorește să facă o nouă încercare de stabilire a unei cooperări mai strânse cu instanțele naționale, prin furnizarea unor mecanisme de sprijin mai practice și mai ușor de utilizat. În acest sens, Autoritatea

⁽¹⁰⁴⁾ Impunerea unei sarcini fiscale deosebite pentru anumite sectoare sau producători specifici poate constitui, de asemenea, ajutor de stat acordat altor întreprinderi, a se vedea cauza C-487/06 P, British Aggregates Association/Comisia, din 22 decembrie 2008, nepublicată încă, punctele 81-86.

⁽¹⁰⁵⁾ Cauza C-174/02 Streekgewest, punctul 19.

⁽¹⁰⁶⁾ Cauzele conexate C-393/04 și C-41/05, Air Liquide, punctul 46; cauzele conexate C-266/04 - C-270/04, C-276/04 și C-321/04 - C-325/04, Casino France și alții, Rec. 2005, p. I-9481, punctul 40 și cauza C-174/02, Streekgewest, punctul 26.

⁽¹⁰⁷⁾ Cauzele conexate C-393/04 și C-41/05, Air Liquide, punctul 48 și cauzele conexate C-266/04 - C-270/04, C-276/04 și C-321/04 - C-325/04, Casino France și alții, punctele 43 și 44.

⁽¹⁰⁸⁾ Cauzele conexate C-393/04 și C-41/05, Air Liquide, punctul 45.

⁽¹⁰⁹⁾ Cauza C-526/04 Laboratoires Boiron, punctele 55 și 57.

⁽¹¹⁰⁾ A se vedea în acest context și articolul 2 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, care prevede: „Statele AELS vor lua toate măsurile corespunzătoare, generale sau particulare, pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor care decurg din prezentul acord. Ele se vor abține de la orice măsuri care ar putea pune în pericol atingerea obiectivelor din prezentul acord.”

⁽¹¹¹⁾ Cauza C-39/94 SFEI și alții, punctul 50; Ordinul din 13 iulie 1990 în cauza C-2/88 Imm., Zwartveld și alții, punctele 16-22; cauza C-234/89, Delimitis/Henninger Bräu, Rec. 1991, p. I-935, punctul 53.

⁽¹¹²⁾ Cauza C-94/00 Roquette Frères, Rec. 2002, p. I-9011, punctul 31.

⁽¹¹³⁾ JO L 274, 26.10.2000, p. 19 și Suplimentul SEE nr. 48, 26.10.2000, p. 33. Capitolul corespunde Comunicării Comisiei privind cooperarea dintre Comisie și instanțele statelor membre în domeniul ajutorului de stat (JO C 312, 23.11.1995, p. 8).

se inspiră din Comunicarea Autorității privind cooperarea dintre Autoritatea AELS de Supraveghere și instanțele statelor AELS în aplicarea articolelor 53 și 54 din Acordul privind SEE ⁽¹¹⁴⁾.

76. Sprijinul acordat de Autoritate instanțelor naționale poate îmbrăca două forme:
- instanța națională poate solicita Autorității să-i transmită informații relevante care se află în posesia acesteia (a se vedea secțiunea 2.1 din prezentul capitol);
 - instanța națională poate cere Autorității un aviz referitor la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat (a se vedea secțiunea 2.2 din prezentul capitol).
77. Atunci când sprijină instanțele naționale, Autoritatea trebuie să respecte obligația secretului profesional și să protejeze propria funcționare și independență ⁽¹¹⁵⁾. În îndeplinirea obligației sale față de instanțele naționale în temeiul articolului 3 din Acordul privind SEE, Autoritatea își asumă, prin urmare, obligația de a rămâne neutră și obiectivă. Dat fiind că asistența oferită de Autoritate instanțelor naționale face parte din obligația sa de a apăra interesul public, Autoritatea nu are nicio intenție de a deservi interesul privat al părților implicate în acțiunea pendinte în fața instanței naționale. Prin urmare, Autoritatea nu va audia niciuna dintre părțile implicate în procedurile naționale legate de asistența acordată instanței naționale.
78. Sprijinul acordat instanțelor naționale în temeiul prezentului capitol este voluntar și nu aduce atingere posibilității instanței naționale de a se adresa Curții de Justiție a AELS în vederea oferirii unui aviz consultativ cu privire la interpretarea sau legalitatea legislației SEE, în conformitate cu articolul 34 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.

2.1. Transmiterea de informații către instanțele naționale

79. Obligația Autorității de a acorda asistență instanțelor naționale în aplicarea normelor privind ajutoarele de stat cuprinde obligația de a transmite instanțelor naționale informații relevante aflate în posesia sa ⁽¹¹⁶⁾.
80. O instanță națională poate, *inter alia*, să solicite Autorității următoarele tipuri de informații:
- informații referitoare la o procedură în curs de desfășurare a Autorității; acestea pot include, *inter alia*, informații privind existența unei proceduri în curs referitoare la o anumită măsură de ajutor, privind existența notificării corespunzătoare a unei anumite măsuri de ajutor în conformitate cu articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, privind inițierea de către Autoritate a unei proceduri oficiale de investigare și privind luarea unei decizii de către Autoritate ⁽¹¹⁷⁾. În absența unei decizii, instanța națională poate solicita Autorității să clarifice data probabilă a adoptării acesteia;
 - în plus, instanțele naționale pot solicita Autorității să le transmită documente aflate în posesia sa. Printre acestea se pot număra copii ale unor decizii existente ale Autorității, în măsura în care deciziile nu sunt deja publicate pe site-ul web al Comisiei, date concrete, statistici, studii de piață și analize economice.
81. Pentru a asigura eficiența cooperării Autorității cu instanțele naționale, solicitările de informații sunt prelucrate cât de curând posibil. Autoritatea depune eforturi să ofere instanțelor naționale informațiile solicitate în termen de o lună de la data primirii cererii. Atunci când Autoritatea trebuie să solicite instanței naționale clarificări suplimentare, această perioadă de o lună se calculează din momentul în care este primită clarificarea. Atunci când Autoritatea trebuie să consulte terți care sunt direct afectați de transmiterea informațiilor, perioada de o lună începe de la încheierea consultării. Acesta ar putea fi cazul, de exemplu, pentru anumite tipuri de informații transmise de un particular ⁽¹¹⁸⁾ sau atunci când informațiile transmise de către un stat AELS sunt solicitate de o instanță din alt stat AELS.
82. Atunci când transmite informații instanțelor naționale, Autoritatea trebuie să respecte garanțiile conferite persoanelor fizice și juridice în temeiul articolului 122 din Acordul privind SEE și al articolului 14 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție ⁽¹¹⁹⁾. Articolul 14 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție interzice membrilor, funcționarilor și celorlalți agenți ai Autorității să divulge informații cu caracter de secret profesional. Articolul 122 din Acordul privind SEE solicită reprezentanților, delegaților și experților părților contractante, precum și oficialilor și celorlalți agenți, chiar după încheierea atribuțiilor acestora, să nu divulge informații cu caracter de secret profesional. Printre acestea se pot număra informații confidențiale și secrete de afaceri.

⁽¹¹⁴⁾ JO C 305, 14.12.2006, p. 19. Suplimentul SEE nr. 62, 14.12.2006, p. 21, punctele 15-30. Comunicarea corespunde Comunicării Comisiei privind cooperarea dintre Comisie și instanțele statelor membre ale UE în aplicarea articolelor 81 și 82 din Tratatul CE (JO C 101, 27.4.2004, p. 54).

⁽¹¹⁵⁾ Ordinul din 6 decembrie 1990 în cauza C-2/88 Imm., Zwartveld și alții, Rec. 1990, p. I-4405, punctele 10 și 11 și cauza T-353/94, Postbank/Comisia, Rec. 1996, p. II-921, punctul 93.

⁽¹¹⁶⁾ Cauza C-39/94, SEI și alții, punctul 50; Ordinul din 13 iulie 1990 în cauza C-2/88 Imm., Zwartveld și alții, punctele 17-22; cauza C-234/89, Delimitis/Henninger Bräu, punctul 53 și cauza T-353/94 Postbank/Comisia, punctele 64 și 65.

⁽¹¹⁷⁾ Odată ce este în posesia acestor informații, instanța națională poate solicita actualizarea acestora la intervale regulate în vederea urmăririi evoluției dosarului.

⁽¹¹⁸⁾ Cauza T-353/94, Postbank/Comisia, punctul 91.

⁽¹¹⁹⁾ Cauza C-234/89, Delimitis/Henninger Bräu, punctul 53 și cauza T-353/94, Postbank/Comisia, punctul 90.

83. Coroborate, articolele 3 și 122 din Acordul privind SEE și articolul 14 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție nu exclud în mod categoric transmiterea de către Autoritate către instanțele naționale a informațiilor cu caracter de secret profesional. Astfel cum au confirmat instanțele comunitare, în contextul datoriei de cooperare loială, Comisia Europeană are obligația de a transmite instanței naționale orice informații pe care aceasta le poate solicita ⁽¹²⁰⁾. Autoritatea, preluând aceeași abordare, consideră că printre acestea se numără și informații acoperite de obligația secretului profesional.
84. Astfel, atunci când intenționează să transmită informații cu caracter de secret profesional către o instanță națională, Autoritatea trebuie să reamintească instanței obligațiile sale în temeiul articolului 122 din Acordul privind SEE și al articolului 14 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. Autoritatea solicită instanței naționale să comunice dacă poate garanta și dacă va garanta protejarea informațiilor confidențiale și a secretelor de afaceri. Atunci când instanța națională nu poate oferi o asemenea garanție, Autoritatea nu transmite informațiile în cauză ⁽¹²¹⁾. Atunci când, pe de altă parte, instanța națională oferă o asemenea garanție, Autoritatea transmite informațiile solicitate.
85. Există și alte scenarii în care Autoritatea poate fi împiedicată să divulge informații unei instanțe naționale. Mai precis, Autoritatea poate să refuze transmiterea de informații către o instanță națională atunci când transmiterea ar aduce atingere funcționării Acordului privind SEE. O astfel de situație ar fi aceea în care divulgarea ar compromite îndeplinirea atribuțiilor conferite Autorității ⁽¹²²⁾ (de exemplu, informații privind procesul decizional intern al Autorității).
- 2.2. Avize în aspecte legate de aplicarea normelor privind ajutoarele de stat**
86. Atunci când trebuie să aplice normele privind ajutoarele de stat într-o cauză pendinte, instanța națională trebuie să respecte orice norme SEE relevante în domeniul ajutoarelor de stat și jurisprudența existentă a Curții de Justiție a AELS și a instanțelor comunitare. În plus, o instanță națională poate să caute indicii în practica decizională a Autorității, precum și în orientările referitoare la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat publicate de Autoritate. Cu toate acestea, pot exista circumstanțe în care instrumentele de mai sus nu oferă instanței naționale suficiente orientări cu privire la aspectele în cauză. Astfel, având în vedere obligațiile care îi revin în temeiul articolului 3 din Acordul privind SEE și dat fiind rolul important și complex pe care îl joacă instanțele naționale în aplicarea normelor privind ajutoarele de stat, Autoritatea acordă instanțelor naționale posibilitatea de a cere avizul Autorității în chestiuni relevante referitoare la aplicarea normelor privind ajutoarele de stat ⁽¹²³⁾.
87. În principiu, asemenea avize ale Autorității se pot referi la toate aspectele economice, fapțice și juridice care apar în contextul procedurilor naționale ⁽¹²⁴⁾. De asemenea, aspectele de interpretare a legislației SEE pot determina instanțele naționale să solicite Curții de Justiție a AELS un aviz consultativ în conformitate cu articolul 34 din Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.
88. Printre subiectele posibile ale avizelor Autorității se numără, *inter alia*:
- dacă o anumită măsură îndeplinește criteriile necesare pentru a fi clasificată drept ajutor de stat în sensul articolului 61 din Acordul privind SEE și, în caz afirmativ, cum se calculează valoarea exactă a ajutorului. Astfel de avize se pot referi la fiecare dintre criteriile de la articolul 61 din Acordul privind SEE (respectiv, existența unui avantaj acordat de un stat AELS sau prin intermediul resurselor de stat, posibila denaturare a concurenței și efectul asupra schimburilor comerciale dintre părțile contractante);
 - dacă o anumită măsură de ajutor îndeplinește o anumită cerință a unui regulament de exceptare pe categorii, astfel încât nu este necesară nicio notificare individuală, iar obligația de statu quo în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție nu se aplică;
 - dacă o anumită măsură de ajutor se încadrează într-o anumită schemă de ajutor care a fost notificată și aprobată de Autoritate sau se califică în alt mod drept ajutor existent. Nici în aceste cazuri nu se aplică obligația de statu quo în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție;
 - dacă există circumstanțe excepționale (astfel cum sunt prevăzute în hotărârea „SFEI” a Curții Europene de Justiție ⁽¹²⁵⁾) care ar împiedica instanța națională să dispună recuperarea integrală în temeiul legislației SEE;
 - atunci când instanța națională trebuie să dispună recuperarea dobânzii, aceasta poate solicita asistența Autorității în ceea ce privește calcularea dobânzii și rata dobânzii aplicabile;
 - cerințele legale prealabile pentru acțiunile în despăgubiri în temeiul legislației SEE și aspectele legate de calcularea daunelor suportate.

⁽¹²⁰⁾ Cauza T-353/94, Postbank/Comisia, punctul 64 și Ordinul din 13 iulie 1990 în cauza C-2/88 Imm., Zwartveld și alții, punctele 16 – 22.

⁽¹²¹⁾ Cauza T-353/94, Postbank/Comisia, punctul 93 și Ordinul din 6 decembrie 1990 în cauza C-2/88 Imm., Zwartveld și alții, punctele 10 și 11.

⁽¹²²⁾ Ordinul din 6 decembrie 1990 în cauza C-2/88 Imm., Zwartveld și alții, punctul 11; cauza C-275/00, First și Franex, Rec. 2002, p. I-10943, punctul 49 și cauza T-353/94, Postbank/Comisia, punctul 93.

⁽¹²³⁾ A se vedea cauza C-39/94, SFEI și alții, punctul 50

⁽¹²⁴⁾ Cu toate acestea, a se avea în vedere punctul 89 de mai jos.

⁽¹²⁵⁾ Cauza C-39/94 SFEI și alții, punctele 70 și 71, care se referă la concluziile avocatului general Jacobs în această cauză, punctele 73 - 75; a se vedea, de asemenea, cauza 223/85 RSV/Comisia, Rec. 1987, p. 4617, punctul 17 și cauza C-5/89 Comisia/Germania, Rec. 1990, p. I-3437, punctul 16.

89. Astfel cum s-a precizat la punctul 17 de mai sus, evaluarea compatibilității unei măsuri de ajutor cu funcționarea Acordului privind SEE în conformitate cu articolul 61 alineatele (2) și (3) din Acordul privind SEE este de competența exclusivă a Autorității. Instanțele naționale nu au competența de a evalua compatibilitatea unei măsuri de ajutor. Astfel, deși Autoritatea nu poate oferi avize privind compatibilitatea, acest fapt nu împiedică instanța națională să solicite informații de procedură privind existența unei evaluări de către Autoritate a compatibilității unei anumite măsuri de ajutor (existența unei intenții în acest sens) și, în caz afirmativ, care este data probabilă a adoptării unei decizii ⁽¹²⁶⁾.
90. Atunci când emite avizul, Autoritatea se limitează la a oferi instanței naționale informațiile factice sau clarificările economice sau juridice solicitate, fără a se pronunța asupra fondului cauzei pendinte în fața instanței naționale. În plus, avizul Autorității nu obligă din punct de vedere juridic instanța națională.
91. În interesul unei eficiențe cât mai mari a cooperării Autorității cu instanțele naționale, solicitările adresate acestora în vederea emiterii unui aviz vor fi prelucrate cât mai rapid cu putință. Autoritatea depune eforturi să ofere instanțelor naționale avizul solicitat în termen de patru luni de la data primirii cererii. Atunci când Autoritatea trebuie să ceară instanței naționale clarificări suplimentare cu privire la solicitarea acesteia, perioada de patru luni se calculează din momentul în care este primită clarificarea.
92. În acest context, trebuie menționat, totuși, faptul că obligația generală a instanțelor naționale de a proteja drepturile individuale în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție se aplică și în perioada în care Autoritatea elaborează avizul solicitat. Acest lucru se datorează, astfel cum se precizează la punctul 59 de mai sus, faptului că obligația instanței naționale de a proteja drepturile particularilor în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție se aplică indiferent dacă încă este așteptată sau nu o declarație a Autorității ⁽¹²⁷⁾.
93. Astfel cum s-a indicat deja la punctul 77 din prezentul capitol, Autoritatea nu audiază părțile înainte de transmiterea avizului său către instanța națională. Luarea în considerare a avizului Autorității în procedura națională face obiectul normelor procedurale interne relevante, care trebuie să respecte principiile generale ale legislației SEE.

2.3. Aspecte practice

94. Instanțele naționale pot adresa toate cererile de asistență oferită în temeiul secțiunilor 2.1 și 2.2 din prezentul capitol, precum și orice întrebări scrise sau orale privind politica în domeniul ajutoarelor de stat care pot apărea în activitatea zilnică a acestora către:

EFTA Surveillance Authority (Autoritatea AELS de Supraveghere)
Rue Belliard 35
B-1040 Bruxelles
Belgia

Telefon 0032 2 286 18 11
Fax 0032 2 286 18 00
Email registry@eftasurv.int

95. Autoritatea publică un rezumat al cooperării sale cu instanțele naționale în temeiul prezentului capitol în raportul său anual. De asemenea, Autoritatea poate pune la dispoziție avizele și observațiile sale pe site-ul său.

3. DISPOZIȚII FINALE

96. Scopul prezentului capitol este de a acorda asistență instanțelor naționale în aplicarea normelor privind ajutoarele de stat. Acesta nu obligă instanțele naționale și nu le afectează independența. De asemenea, capitolul nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor statelor AELS sau persoanelor fizice sau juridice, conferite în temeiul legislației SEE.
97. Prezentul capitol înlocuiește capitolul existent referitor la Orientările privind ajutorul de stat ale Autorității de Supraveghere cu privire la cooperarea dintre instanțele naționale și Autoritatea AELS de Supraveghere în domeniul ajutoarelor de stat.
98. Autoritatea intenționează să efectueze o revizuire a prezentului capitol la cinci ani de la adoptarea acestuia.

⁽¹²⁶⁾ A se vedea punctul 80 de mai sus.

⁽¹²⁷⁾ Acestea pot include măsuri provizorii astfel cum a fost menționat mai sus, în secțiunea 1.2.6.

Prețul abonamentelor în 2011
(fără TVA, inclusiv cheltuieli de transport pentru expediere simplă)

Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	1 100 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, versiunea tipărită + DVD, ediție anuală	22 de limbi oficiale ale UE	1 200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	770 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L + C, DVD, ediție lunară (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	400 EUR pe an
Supliment la Jurnalul Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice), DVD, ediție săptămânală	Multilingv: 23 de limbi oficiale ale UE	300 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria C – Anunțuri de concurs	Limbă (limbi) în funcție de concurs	50 EUR pe an

Abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care apare în limbile oficiale ale Uniunii Europene, este disponibil în 22 de versiuni lingvistice. Jurnalul Oficial cuprinde seriile L (Legislație) și C (Comunicări și informații).

Pentru fiecare versiune lingvistică se încheie un abonament separat.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial L 156 din 18 iunie 2005, care prevede că, temporar, instituțiile Uniunii Europene nu au obligația de a redacta toate actele în irlandeză și nici de a le publica în această limbă, Jurnalele Oficiale publicate în limba irlandeză se comercializează separat.

Abonamentul la Suplimentul Jurnalului Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice) cuprinde toate cele 23 de versiuni lingvistice oficiale într-un singur DVD multilingv.

La cerere, abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* conferă dreptul de a primi diverse anexe ale Jurnalului Oficial. Abonaților li se semnalează apariția anexelor printr-un aviz către cititori inclus în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Distribuire și abonamente

Abonamente la diverse periodice destinate vânzării, precum abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pot fi contractate prin agențiile noastre de vânzări.

Lista agențiilor de vânzări este disponibilă la adresa:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO